

**Het
Kuikentje**
agrariſche kinderopvang

Het pedagogiſch beleidsplan van agrariſche kinderopvang Het Kuikentje

Zeehoeveweg 31
3233 XK Oostvoorne
KvK nummer: 55190839
ING bank: IBAN: NL82 INGB 00004 543479

Telefoon: 0181-417963
Mobiel: 06-24918834
E-mail: info@kinderopvanghetkuikentje.nl
Website: <http://www.kinderopvanghetkuikentje.nl>

LRK-nummer: 181315373

Voorwoord / inleiding

Voor u ligt het Pedagogisch Beleidsplan 2016/2017 van agrarische kinderopvang "Het Kuikentje" te Oostvoorne.

"Het Kuikentje" is in 2012 opgestart door Annemieke Korsman in de vorm van gastouderopvang. In maart 2014 is "Het Kuikentje" omgezet naar een kleinschalige agrarische kinderopvang dat vanuit een gemoedelijke ontspannen sfeer opvang biedt aan maximaal 10 kinderen van 10 weken tot 4 jaar oud, geplaatst binnen één (verticale) groep.

"Het Kuikentje" biedt kwalitatief goede kinderopvang en streeft ernaar om, vooral gezien de ontwikkelingen in de samenleving, een veilige omgeving te creëren waarin kinderen ongestoord kind kunnen zijn en ouders hun kostbare bezit met een gerust hart kunnen achterlaten.

Dit pedagogisch beleidsplan geeft zowel ouders/verzorgers als de medewerkers van "Het Kuikentje" inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat dat "Het Kuikentje" biedt. Hierdoor kunnen ouders/verzorgers hun kind(eren) met een goed gevoel aan onze zorg toevertrouwen. Daarbij geeft het pedagogisch medewerkers richting, inspiratie en houvast bij het handelen op de groep. Voor beiden biedt dit plan handvatten om de dagelijkse gang van zaken binnen de opvang op een optimale manier te laten verlopen.

Het pedagogisch beleidsplan maakt onderdeel uit van het Kwaliteitshandboek van kinderopvang Het Kuikentje.

Afkortingen:

Om de leesbaarheid van de documenten te bevorderen worden verschillende afkortingen gebruikt. In de documentatie komen de volgende afkortingen voor:

Het Kuikentje	ipv Agrarische kinderopvang Het Kuikentje
Ouder(s)	ipv Ouders / verzorgers
Leidinggevende(n)	ipv Directeur of eigenaar
PMs	ipv Pedagogisch medewerker (s)
Medewerker(s)	ipv Stagiair(e)/ vrijwillig(st)er

Inhoudsopgave

Voorwoord / inleiding.....	2
1. De basis van het pedagogisch beleid	5
1.1 De vier ontwikkelingsdoelen	5
1.2 Verschil tussen opvoeding in een gezin en de kinderopvang	5
2. Missie, visie en onze pedagogische werkwijze.....	6
2.1 Missie	6
2.2 Visie.....	6
2.3 Onze pedagogische werkwijze	7
3. Ontwikkeling en spelen	9
3.1 De ontwikkelingsgebieden.....	9
3.2 Spelvormen en activiteiten.....	10
3.3 Speelgoed	11
3.4 Verblijfruimtes.....	11
4. De vertaling naar de praktijk	12
4.1 Begeleiding (PMs)	12
4.2 Groeps grootte - Aantal kinderen en PMs (kindratio).....	12
4.3 Plaatsing / kennismaking.....	12
4.4 Wanneer	13
4.5 Welbevinden.....	13
4.6 Dagindeling.....	16
4.7 Brengen, ophalen en overdracht	17
4.7.1 Incidentele verandering van dag.....	17
4.9 Agrarische activiteiten	18
4.10 Slapen en rusten	19
4.11 Eten en drinken	19
4.12 Verjaardagen, afscheid, trakteren en jaarritme.....	20
4.13 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden.....	21
4.14 Omgang met zieke kinderen.....	21
5. Ouders	22
5.1 Individuele contacten.....	22

5.2 Schriftelijke informatie (schriftje, nieuwsbrief en internet)	22
5.3 Oudercommissie.....	23
5.4 Ouderbijeenkomsten	23
5.5 Klachtenprocedure (regeling)	23
6. Personeel	24
6.1 Pedagogisch Medewerkers (PMs)	24
6.2 Stagiaires en vrijwilligers (Medewerkers).....	26
6.3 Leidinggevenden (informatie en werkoverleg)	26
7. Veiligheid, gezondheid en Hygiëne	27
7.1 Continue screening.....	27
7.2 Vierogenprincipe (vier ogen, vier oren en transparantie).....	27
7.3 Jaarlijkse inspectie GGD en risico-inventarisaties	29
7.4 Veiligheidsvoorzieningen ruimtes en inrichting (meubilair)	30
7.5 Veiligheidsregels	30
7.6 Veiligheidsprocedures	30
7.6.1 Brandveiligheid (Calamiteiten).....	30
7.7 Algemene hygiëne.....	31
7.8 Agrarische hygiëne (contact met plant en dier)	31
7.9 Voedingsmiddelen inkopen, bereiden en bewaren	31
Slotwoord	32

1. De basis van het pedagogisch beleid

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat een aantal zaken, met betrekking tot omgang met kinderen, zijn vastgelegd in een pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid maakt, zoals reeds beschreven, onderdeel uit van een onderdeel van het kwaliteitshandboek. De leidinggevende en de PMS die werkzaam zijn bij Het Kuikentje handelen in de praktijk naar dit beleid. Ouders kunnen de laatste versie van dit pedagogische beleidsplan op de website <http://www.kinderopvanghetkuikentje.nl> terugvinden.

1.1 De vier ontwikkelingsdoelen

Als uitgangspunt voor het pedagogisch beleid in alle geregistreerde kinderopvangorganisaties, zo ook Het Kuikentje, gelden de vier basisdoelen voor de ontwikkeling van professor J.M.A. Rixsen-Walraven¹.

De professor ziet verantwoorde kinderopvang als een plaats waar kinderen:

- Zich emotioneel veilig voelen: kinderen krijgen er geborgenheid en liefde, een veilige basis waarin ze zichzelf kunnen zijn
- Hun eigen talenten kunnen ontwikkelen: de PMS moedigen kinderen aan nieuwe ervaringen op te doen. Ze stimuleren ze op verschillende gebieden, zoals taal, beweging en de sociale en verstandelijke ontwikkeling. Positieve aandacht is daarbij belangrijk: zo voelt het kind dat het de moeite waard is.
- Zich sociaal kunnen ontwikkelen: de PMS brengen kinderen sociale kennis en vaardigheden bij. Ze leren hen zich te verplaatsen in anderen, te communiceren, samen te werken, anderen te helpen, conflicten te voorkomen en op te lossen.
- Zich de normen en waarden van de samenleving eigen kunnen maken

De vier ontwikkelingsdoelen vormen uitgangspunten van dit pedagogische beleidsplan en worden in de volgende hoofdstukken nader beschreven.

1.2 Verschil tussen opvoeding in een gezin en de kinderopvang

In gezinnen hebben ouders geen pedagogisch beleidsplan nodig om hun opvoeding te organiseren. Doordat er verschillen zijn in opvoeden in het gezin en een kinderdagverblijf hebben PMS in het kinderdagverblijf wel een beleidsplan nodig. Hieronder staan de verschillen op een rij:

- *Verschil in emotionele band*

De emotionele band tussen ouders en kinderen is hecht en langdurig en ontstaat in de dagelijkse intieme omgang. De band tussen PMS en kinderen ontstaat niet vanzelf. De PMS organiseren van alles om kinderen en ouders te helpen met wennen en opbouwen van vertrouwen. Hierbij wordt continue gekeken naar de eigenheid en ontwikkelingsfase van het kind.

Zo wordt ook gekeken naar de opvoedingsstijl, normen en waarden vanuit de thuissituatie. Door middel van een respectvolle samenwerking handelen wij hiernaar, mits dit binnen de normen en waarde van Het Kuikentje past. 17-07-2016

- *Verschil in organisatie*

In het gezin kunnen grootouders, andere familieleden of vrienden een rol spelen in de opvoeding, maar het gaat om informele relaties. Er kunnen spontaan afspraken worden gemaakt.

In de samenwerking wordt gewerkt binnen een formeel kader.

Er zijn formele huisregels voor PMS en voor ouders.

Er wordt gehandeld vanuit het kwaliteitshandboek en het pedagogisch beleid.

¹ Bron: <http://www.cjg.nl>

- *Verschil in omgeving*

De omgeving van een thuissituatie, de gezinssamenstelling en de opvoeding is bepalend hoe een kind zich in een groepscultuur zal hechten en ontwikkelen. De omgeving van een kinderopvang is een plek waar kinderen met leeftijdsgenoten samen zijn.

Zo is de omgeving van Het Kuikentje ook helemaal ingericht op kinderen. De PMs plannen zorgvuldig hoe de binnen- en buitenruimtes worden gebruikt, welk spelmateriaal wordt aangeboden en welke activiteiten georganiseerd worden.

- *Verschil in aantal kinderen*

De meeste gezinnen zijn tegenwoordig klein. Binnen Het Kuikentje komen kinderen in een groep tot maximaal 10 kinderen die allemaal jonger zijn dan 4 jaar. Het opvoeden in een groep met oog voor de individuele behoeftes van kinderen, vraagt van de PMs een planmatige aanpak.

2. Missie, visie en onze pedagogische werkwijze

Hieronder volgt onze missie, de visie en de pedagogische werkwijze.

2.1 Missie

Het Kuikentje streeft ernaar om, in samenspraak met ouders, kwalitatief goede en verantwoorde opvang te realiseren voor kinderen zodat zij in een veilige vertrouwde, agrarische en stimulerende omgeving kunnen opgroeien en ontwikkelen. Aan ouders wordt de mogelijkheid geboden om hun zorg voor kinderen te combineren met werk, studie en eventuele andere activiteiten.

2.2 Visie

Door het aanbieden van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen, in een natuurlijke omgeving kunnen kinderen in hun eigen tempo opgroeien en daarbij hun eigen mogelijkheden en beperkingen ontdekken. Het Kuikentje heeft hierbij een begeleidende, verzorgende, ontwikkelende en observerende taak. Kinderen worden daarbij geaccepteerd, zoals ze zijn, dus met ieders eigenheid en individuele mogelijkheden. Dit in een kleine vertrouwde omgeving met vaste medewerkers.

Het Kuikentje stelt hoge eisen aan vakbekwaamheid van de PMs, de indeling en inrichting van de opvangruimte en de buitenruimtes, met inachtneming van de wettelijke richtlijnen voor gezondheid, veiligheid en hygiëne. Het Kuikentje ziet zich als "mede-opvoeder" naast de "hoofdopvoeder" de ouders. Vanuit deze gedachte worden kinderen begeleid in het opgroeien en gestimuleerd door de PMs in hun ontwikkeling.

Het Kuikentje werkt vanuit een kindgerichte visie. Ieder kind is uniek, heeft zijn eigen behoeften en ontwikkelt zich in een eigen tempo. Het kind als individu en "het respect hebben voor anderen" staat hierbij centraal. Er heerst binnen Het Kuikentje een pedagogisch klimaat waar ruimte is voor groepsopvoeding en individuele ontplooiing. Buiten de dagelijkse verzorging stimuleert de omgeving kinderen om zich zowel lichamelijk (motoriek), sociaal-emotioneel, creatief, taalvaardig en cognitief te ontwikkelen, maar zeker ook de ontwikkeling van de identiteit en zelfvertrouwen wordt door ons gestimuleerd. Ook biedt Het Kuikentje een klimaat waar kinderen zich bewust worden van maatschappelijk gangbare waarden en normen voor zowel mens als dier en natuur waarbij als basisbegrippen gelden:

- Wederzijds vertrouwen
- Omgang met elkaar
- Positiviteit
- Ruimte voor ontwikkeling

De uiting van deze basisbegrippen zijn onder andere terug te vinden tijdens de activiteiten bij Het Kuikentje. Zo worden kinderen tijdens het samenspel gestimuleerd in het leren delen, het leren incasseren en het op een respectvolle manier met elkaar omgaan waarbij gelijkwaardigheid centraal staat. Ook komt dit naar voren tijdens de individuele "verzorgingsmomenten" waarbij het

verzorgen van het kind wordt aangemerkt als een activiteit waar tijd en ruimte voor wordt genomen.

Tijdens de gezamenlijke activiteiten, waaronder de "eetmomenten", wordt kinderen aangeleerd om te eten met een vork en het onder toezicht zelf smeren van de boterham (>2 jaar). Kinderen worden tijdens het eten gestimuleerd in het zelf maken van keuzes en het leren hebben van geduld. Tijdens "creatieve momenten" krijgt het kind de ruimte om een eigen resultaat te creëren waar het trots op is.

Doordat mens, dier en natuur centraal staan bij Het Kuikentje raken kinderen gewend met het verzorgen en liefhebben van dieren (schapen, kippen, honden, konijnen, katten) en het kweken van planten (groenten en fruit in de moestuin/boomgaard).

2.3 Onze pedagogische werkwijze

De groep kinderen bij Het Kuikentje is van een dermate grootte dat er de mogelijkheid is om zowel in groepsverband als individueel met een kind te werken. Wij werken met een kleinschalige vaste groep medewerkers wat een positieve invloed heeft op de relatie tussen het kind, de ouders en de PMs . De meeste kinderen komen op vaste dagen, wat betekent dat zij vaak dezelfde kinderen en PMs zien.

Waarden en normen:

Binnen kinderopvang Het Kuikentje hebben wij waarden en normen rondom afspraken, regels en rituelen. Deze hebben wij o.a. vast gelegd in de huisregels voor zowel ouders als personeel.

Ook kinderen worden waarden en normen bijgebracht. Wij trachten zoveel mogelijk de waarden en normen vanuit de thuissituatie en het individuele kind na te komen. Maar ook vinden wij waarden en normen vanuit onze pedagogische visie belangrijk. Een aantal voorbeelden worden hieronder gegeven rondom afspraken, regels en rituelen.

- Als een kindje iets positiefs bereikt bijv. zelf plassen op de wc belonen wij dit met extra aandacht. Hierdoor voelt het kindje zich trots en wordt gestimuleerd in zijn zelfredzaamheid.
- Als een kindje bijv. een creatieve activiteit heeft gemaakt zullen wij altijd positief reageren ongeacht het resultaat. Hierdoor krijgt het zelfvertrouwen.
- Als een kindje niet luistert na een waarschuwing zullen wij hier kort op reageren en eventueel het kindje even apart zetten. Hierna krijgt het uitleg waarom hij apart is gezet en wordt gevraagd of het begrijpt waarom hij daar even moet zitten.
- Een nieuw kindje krijgt extra aandacht door in sommige situaties af te wijken van de regels. Dit omdat de veiligheid en het vertrouwen voorop staat.
- Kinderen wordt aangeleerd niet zomaar het speelgoed van een ander kindje af te pakken. Hierdoor leert het kind te delen en te wachten.
- Voor de eet- en drinkmomenten wordt aangeleerd om op elkaar te wachten, dit wordt aangeleerd doordat wij starten met het zingen van een liedje vooraf.
- Tijdens het eten wordt aangeleerd om met een vorkje te eten.
- Na het eten sluiten we af met een liedje waarin duidelijk wordt gemaakt wat wij hierna gaan doen. Ook wordt aangeleerd dat kinderen na het eten blijven zitten totdat zij worden geroepen om naar het toilet te gaan of verschoond te worden.
- Tijdens het kringgesprek wordt kinderen aangeleerd om naar elkaar te luisteren.
- Kinderen krijgen voorschoolse educatie op een natuurlijke manier aangeboden. Een voorbeeld is: Eieren zelf uit het kippenhok pakken en deze mee nemen, hierdoor wordt een kind gestimuleerd in voelen, kleur, hoeveelheid eieren, inhoud ei en zo ook dat een ei kan breken. Een ander voorbeeld: Het voer en drinken in bakjes doen en te zien hoe de dieren eten/drinken. Het kroelen met cavia's en konijnen. Kinderen leren hoe aardbeien, tomaten, komkommers, appels en peren groeien, hierdoor leren zij verschil in kleuren, verschil in vormen, voelen/proeven en groeiprocessen.

Waarden en normen richting ouders en PMs

- De mensen die bij Het Kuikentje werken moeten affiniteit hebben met dieren en natuur.
- De mensen die hun kind bij Het Kuikentje brengen kiezen er bewust voor dat hun kind veel buiten is en betrokken is bij groei en bloei en verzorging van dieren.
- De opzet van Het Kuikentje is, dat door de kleinschaligheid, de wens van de ouders naast het kind zoveel als mogelijk centraal kan zijn. De lijnen zijn kort tussen zowel ouders PMs en PMs onder elkaar.
- Ouderparticipatie: Jaarlijks worden er activiteiten georganiseerd waarbij ouders en oudercommissie een actieve rol hebben. Denk hierbij aan het zomerfeest in de speelweide. Ouders nemen dan een gezonde lekkernij mee. Ouderavond waarin de oudercommissie actief meedenkt in wat voor activiteiten er worden gepresenteerd. Sinterklaasfeest waarin ouders de rol van Sint of Piet spelen. Jaarlijks komt de fotograaf, de oudercommissie organiseert dit samen met de leidinggevende.

Binnen Het Kuikentje wordt ten aanzien van baby's, dreumesen en peuters met verschillende pedagogische visie's gewerkt. Hieronder staan de pedagogische visies verantwoord voor de baby's, de dreumesen en peuters. Voor een gedetailleerde beschrijving van de aanpak in de praktijk wordt verwezen naar paragraaf 3.2 "*spelvormen en activiteiten*".

- Baby's

Voor de baby bestaat een groot deel van de dag uit verzorging. Tijdens de verzorging wordt er veel gesproken, gezongen en geknuffeld. Bij iedere handeling wordt er tegen de baby verteld wat er gaat gebeuren. Dit is een activiteit waarin het kind veel individuele aandacht krijgt.

Tijdens de vrije activiteit wordt de baby zoveel mogelijk vrijgelaten en uitgedaagd met materialen (niet altijd binnen handbereik) waardoor de baby wordt geprikkeld om er naar toe te gaan. Het doel zal zijn, dat het kind trots is en zich competent voelt op wat hij zelf heeft bereikt.

Tijdens het vrije spel wordt er door de PM geobserveerd. Bij Het Kuikentje wordt zoveel mogelijk, de visie van de Hongaarse kinderarts *Emmi Pikler* nagestreefd.

Ook worden er met de baby's aangepaste activiteiten gedaan die passen bij de ontwikkelingsfasen van de kinderen. Zoals bijvoorbeeld knutselen, denk daarbij aan een voel-spel als vingerverven, starten met kleuren en plakken. In het dagritme zijn voor al de kinderen, een aantal vaste activiteiten opgenomen, zoals liedjes zingen in de kring en samen eten.

Het Kuikentje ziet erop toe dat kinderen van alle leeftijdsgroepen niet te veel overprikkeld raken en dat er voldoende rustgevende activiteiten geboden worden. Denk hierbij aan een extra voorleesmoment of het afspelen van een rustgevend muziekje.

- Dreumesen en peuters

Voor de dreumesen en peuters is er tijd en ruimte om vrij te spelen in de binnenruimte (de poppenhoek, bouwhoek en verkleedkast). Zodra de ontwikkelingsfase van het kind het toelaat zullen de kinderen gestimuleerd worden om deel te nemen aan activiteiten. Minimaal één keer per dag is er een keuzemoment waarin er verschillende activiteiten worden aangeboden. Er kan op dat moment zelfstandig door het kind gekozen worden welke activiteit hij/zij wil doen. Dit sluit aan bij de pedagogische aanpak van Reggio Emilia, ontwikkeld door de Italiaanse pedagoog Loris Malaguzzi.

Daarbij is er een mogelijkheid, om zelfstandig of onder begeleiding van een PM vrij buiten te spelen in een van de buitenspeelruimten op het terrein van Het Kuikentje. Zo kan er door kinderen voor worden gekozen om vrij buiten te spelen op het speelplein aan de voorzijde van het terrein. Ook wordt er naar gestreefd om dagelijks een uitstapje te maken onder begeleiding van een PM, naar de speelweide, dierenweide, boomgaard en moestuin.

Tijdens de activiteiten worden verschillende materialen en spelletjes gebruikt om kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden uit te dagen en te stimuleren (zie [A.5 dagindeling](#)).

3. Ontwikkeling en spelen

Kinderen worden geboren met een natuurlijke drang om zichzelf te ontwikkelen. Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze, in zijn eigen tempo en naar eigen behoefte. Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen tot een zelfstandig mens, is het nodig dat een kind met vertrouwen de wereld tegemoet kan treden, zich veilig voelt om op onderzoek uit te gaan en de kans krijgt dingen uit te proberen. Spelen is plezier hebben, spelen is leren en bovenal, genieten van het kind zijn. Stimulans en ondersteuning van kinderen onderling en volwassenen zijn hierbij basisvoorwaarden. Hier zijn de volgende uitgangspunten voor de kinderen van belang.

Kinderen:

- zijn uniek en behoren gerespecteerd te worden;
- dienen gewaardeerd en geaccepteerd te worden zoals ze zijn;
- moeten op een positieve manier benaderd worden waardoor ze eigenwaarde opbouwen;
- zullen gestimuleerd en ondersteund worden in hun ontwikkeling, in de breedste zin van het woord;
- zullen gestimuleerd en ondersteund worden om respect en kennis op te bouwen rondom mens, dier en natuur;
- moeten de ruimte krijgen dingen uit te proberen, fouten te maken en nieuwe oplossingen te zoeken;
- wordt de mogelijkheid geboden om zich als individueel mens, maar ook als iemand in een groep te ontwikkelen.

3.1 De ontwikkelingsgebieden

De ontwikkeling van het kind kan worden verdeeld in vijf gebieden:

- Lichamelijke ontwikkeling (motoriek);
- Sociaal- emotionele ontwikkeling;
- Cognitieve ontwikkeling;
- Creatieve ontwikkeling;
- Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen.

Hieronder volgt een beschrijving van de wijze hoe Het Kuikentje omgaat met de ontwikkelingsgebieden.

- Lichamelijke ontwikkeling (motoriek)

In de leeftijdsfase van 0 tot 4 jaar maakt een kind een grote ontwikkeling door in de motoriek. Hierbij is onderscheid te maken in de grove- en de fijne motoriek.

De *grote motoriek* wordt gestimuleerd door het aanbieden van uitdagende spel en activiteitenmogelijkheden passend bij de leeftijd van het kind. Door het spelen leren kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Onder andere buitenspelen (zandbak, loopfietsjes, balspel, trampoline en verzorgen van dieren, moestuin en boomgaard), in de babyhoek spelen, rondkruipen en dansen op muziek, zijn activiteiten die de grove motoriek stimuleren.

De *fijne motoriek* heeft betrekking op kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en de handen vereisen. Het kind (de baby) gaat naar voorwerpen grijpen, pakken en gaat iets in de mond stoppen. Naast de rust die de baby's nodig hebben, wordt divers speelgoed aangeboden (bijvoorbeeld rammelaars, ritselboekjes, voelmateriaal). Ook in de dagelijkse verzorging dragen het eten en het drinken (van fles naar tuit naar gewone beker) bij aan de ontwikkeling van de fijne motoriek.

Voor de dreumes en peuters is het maken van puzzels, knutselen, spelletjes doen, het planten van zaadjes en groentes, hetgeen dat bijdraagt aan het stimuleren van de fijne motoriek.

Wat ook bijdraagt aan het stimuleren van de fijne motoriek is het eten met een vork, smeren met een mes en drinken uit een gewone beker.

- Sociaal- emotionele ontwikkeling

In de groep kan het kind relaties opbouwen met andere kinderen en met volwassenen. In de omgang met andere kinderen en met de PMS wordt de sociaal- emotionele ontwikkeling gestimuleerd. Zo leert het kind omgaan met anderen en ziet wat zijn gedrag voor invloed heeft

op hen. Het kind leert om te gaan met zijn eigen boosheid, verdriet, bangheid en blijdschap maar ook met de boosheid, verdriet, bangheid en blijdschap van anderen. De PMS scheppen de voorwaarden voor het samenspelen van de kinderen: doordat er de mogelijkheid is om met kleine groepjes te werken, de inrichting van de binnen/buitenruimten en het aanbieden van spelmaterialen. Ook het aanleren van sociale vaardigheden wordt gestimuleerd door bijvoorbeeld te helpen met het verzorgen en kroelen met de dieren, het meehelpen in de moestuin, opruimen, het delen van speelgoed, imiteren door het spelen in de poppenhoek, poppenkast etc. Het samen eten, leren wachten op elkaar en het samen vieren van feestjes.

- Cognitieve ontwikkeling

Taal is een belangrijk middel om de wereld te begrijpen. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De PMS spelen hierin een actieve rol door veel naar het kind te luisteren en met het kind te praten, onder andere door individuele aandacht tijdens verschooning, rustmomenten en onderling samenspel met leeftijdgenootjes.

Door herhaling worden dingen aangeleerd en onthouden. Dit door het aanbieden van onder andere een dagstructuur (spelen, eten/drinken slapen naar buiten gaan, dieren verzorgen en de natuur verkennen). Dit gebeurt zoveel mogelijk in algemeen beschaafd Nederlands, zodat de kinderen dit overnemen. Ook wordt er zoveel mogelijk in taaluitingen van het kind gereageerd. Daarbij wordt maximaal aangesloten bij de belevingswereld en persoonlijke emoties van het kind. Zingen met kinderen is ook een belangrijke activiteit om de taalontwikkeling te stimuleren, ditzelfde geldt voor spelletjes zoals: memory, puzzelen en met klank en geluid en het voorlezen van verhaaltjes.

Door het kind te laten praten en knuffelen met de dieren krijgt het de ruimte om zich in zijn eigen belevingswereld te kunnen uiten.

Naast taal dragen meerdere factoren bij aan de cognitieve ontwikkeling. Denk hierbij aan de ontwikkeling en prikkeling van de zintuigen (kleuren, zien, voelen, ruiken, proeven en horen), dit door kinderen o.a. tijdens de buitenactiviteiten te leren hoe een tomaat, komkommer, aardbei en appel/peer, groeit, kleurt en verkleurd, voelt, ruikt en proeft, zo ook de warme eieren die kinderen uit het kippenhok mogen rapen, koken en opeten.

- Creatieve ontwikkeling

Het Kuikentje vindt het belangrijk dat de fantasie van een kind tot zijn recht komt en creativiteit in brede zin wordt aangemoedigd. Dus ook creativiteit in denken. Creatieve vaardigheden zijn belangrijk voor een kind, het vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind.

Om de creatieve ontwikkeling te stimuleren wordt er gewerkt met spel en natuurmaterialen zoals bijvoorbeeld: verf, klei, papier, water, zand en aarde, plantjes, hooi en stro, schepjes, harken en emmers. Deze materialen worden gebruikt om te knutselen en verbouwen in binnen en buitenruimtes.

Daarnaast wordt er gewerkt met thema's, waaronder de vier seizoenen, de nationale feestdagen (Pasen, Sinterklaas en Kerst) waar de activiteiten dan op zijn aangepast. Naast het werken met spelmaterialen is het belangrijk om het creatieve spel te stimuleren (fantasie). Om het rollenspel te stimuleren wordt o.a. een keuken, autogarage, verkleedkist, winkel en een poppenkast ingezet.

- Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen

Het hebben van zelfvertrouwen is heel belangrijk. Een kind met zelfvertrouwen kan voor zichzelf opkomen, kan zelfstandig en onafhankelijk zijn. Het kind durft om hulp te vragen en is niet bang om fouten te maken. De PMS stimuleren het zelfvertrouwen van de kinderen door het kind als een eigen individu te zien.

3.2 Spelvormen en activiteiten

Spelen is de bezigheid waaraan kinderen veel plezier beleven en een erg belangrijk element is in de ontwikkeling van het kind. Door te spelen komt een kind tot ontdekking, ervaart en onderzoekt het de wereld waarin het leeft. Bovendien kunnen kinderen zich uiten en zo zijn ervaringen verwerken. Kinderen hebben ruimte nodig om te spelen, zowel geestelijk als lichamelijk. Bij Het

Kuikentje is deze ruimte aanwezig en kunnen kinderen zowel vrij spelen in de aanwezige binnenruimte als de buitenruimten. De inrichting van de ruimtes en de keuze voor het spelmateriaal is erop gericht dat het kind op verschillende niveaus gestimuleerd wordt om zich te ontwikkelen.

Op verschillende plaatsen binnen Het Kuikentje zijn speelmaterialen vrij toegankelijk voor de kinderen. De ruimte waarin de kinderen spelen, is ingedeeld naar de verschillende spelbehoeftes. Zo kunnen zij zich uitleven met groot spelmateriaal, in de zithoek een boekje lezen en aan tafel tekenen. Het kind kan op deze manier voor dat spel kiezen waar het behoefte aan heeft.

Wanneer de PM actief deelneemt aan het spel is dit met als doel het kind te stimuleren in zijn creatieve ontwikkeling. De PM zal dit doen vanuit een observerende rol. Zij waarborgt hierbij de veiligheid en de kwaliteit van het spel. 19-0702016

De momenten van vrij spel worden afgewisseld met geplande en niet geplande activiteiten.

Deze activiteiten zijn spelvormen die in groepsverband of individueel plaatsvinden.

Onder begeleiding van de PMs en afhankelijk van de soort activiteit, kan er extra ondersteuning gevraagd worden aan stagiaires en /of vrijwilligers.

De keuze van de activiteit wordt door inbreng van de kinderen en de sfeer in de groep bepaald. Tijdens het spelen kijken de PMs waar de kinderen behoefte aan hebben. Als de kwaliteit van het vrije spel hoog is, kunnen de PMs besluiten dit niet te onderbreken met een activiteit. Er is een breed scala aan activiteiten. Dit omvat bijvoorbeeld het spelen met materialen, tekenen en schilderen, het maken en luisteren van muziek, woord en gebaar, taal, dansen, zingen en buitenactiviteiten zoals het verzorgen van de aanwezige dieren en het verzorgen van de moestuin.

3.3 Speelgoed

Speelgoed heeft een belangrijke functie in de ontwikkeling en beleving van het kind. Het lokt immers uit tot spelen. Binnen onze kinderopvang is zowel houten als plastic speelgoed aanwezig. Daarnaast zijn er in de buitenruimten zandbakken, ballen en andere attributen aanwezig om te zorgen voor een groot spelplezier. Het ontdekken van de verschillen tussen het speelgoed en de eigenheid van de verschillende materialen roepen verschillende zintuiglijke belevingen op. Kinderen mogen, in overleg met de PMs, eigen speelgoed van thuis meenemen. Speelgoed wordt na gebruik altijd opgeruimd.

Wij hebben een grote variatie aan speelgoed dat aansluit bij de verschillende spelgebieden. Het kind kan hierdoor nieuwe uitdagingen aangaan. Anderzijds is er binnen Het Kuikentje geen speelgoed aanwezig dat gewelddadig spel uitlokt.

3.4 Verblifruimtes

Het Kuikentje bestaat uit verschillende ruimtes waar kinderen gedurende de dag kunnen verblijven. Er is sprake van een binnenruimte en een buitenruimte. Hieronder volgt een uiteenzetting van zowel de binnen als de buitenruimten.

- Binnenruimte

De binnenruimte is opgesplitst in zes aparte ruimtes die met de groepsruimte in verbinding staan door middel van deuren.

Ruimte 1 is de hal met de entree, informatiebord en persoonlijke bakken van de kinderen;

Ruimte 2 is de leef-speelruimte voorzien van een poppen-, bouw- en speelhoek, een babyhoek, een verschoonhoek, een aanrecht/keuken, een eetgedeelte en een zitgedeelte met een bank.

Ruimte 3 is de afgesloten CV ruimte.

Ruimte 4 is het kindertoilet.

Ruimte 5 en 6 zijn slaapkamers voorzien van stapelbedjes. [01-03-15](#)

- Buitenruimten

Buiten bij de achteruitgang "nooddeur" van Het Kuikentje staat een goedgekeurd buitenbedje

De buitenruimte is verdeeld over een speelplein aan de voorzijde van het terrein waarop Het Kuikentje gevestigd is, een speelweide grenzend aan de, met hekken afgesloten, dierenweide, moestuin en boomgaard.

Voor meer informatie wordt verwezen naar **D.4 Accommodatie en inrichting**. Voor een gedetailleerde situatieschets van alle verblijfsruimten wordt verwezen naar de plattegrond aanwezig in **D.5.1.1 ontruimingsplan**, verwoord in hoofdstuk 7 Veiligheid, Gezondheid en Hygiëne. Zo ook de website

4. De vertaling naar de praktijk

Onze uitgangspunten, pedagogische visie en kijk op de ontwikkeling van kinderen vindt een verdere uitwerking op een groot aantal terreinen. In dit hoofdstuk volgt een praktische vertaling naar de praktijk.

4.1 Begeleiding (PMs)

De kinderen worden opgevangen door deskundige PMs , die vanuit de pedagogische visie op persoonlijke wijze een relatie aangaan met de kinderen. Het is de taak van de PMs een klimaat te scheppen waarin kinderen op een verantwoorde wijze worden opgevangen. Zie voor meer details over de PMs hoofdstuk 5, Personeel.

4.2 Groepsgrootte - Aantal kinderen en PMs (kindratio)

De Wet Kinderopvang stelt duidelijke regels hoeveel kinderen (en in welke leeftijdscategorie) een pedagogisch medewerker mag opvangen. Het Kuikentje biedt ruimte voor maximaal 10 kinderen binnen één (verticale) groep en werkt conform het gestelde kindratio. De kinderen worden uitsluitend begeleid door gediplomeerde PMs die kunnen worden ondersteund door stagiaires en vrijwilligers. Voor verdere details over het personeel wordt verwezen naar hoofdstuk 6.

De leidster- kindratio voor de kleinschalige kinderopvang is als volgt:

- Eén PM per vier aanwezige kinderen tot 1 jaar
- Eén PM per vijf aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- Eén PM per zes aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar
- Eén PM per acht aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

De groepsgrootte van Het Kuikentje in relatie tot het aantal leidsters valt binnen de normen zoals deze gelden voor de Wet kinderopvang. www.1ratio.nl De GGD ziet hierop toe. In de entreehal van de opvang hangt een bord waarop vermeld staat welke PMs er per dag aanwezig zijn.

Van de leidster- kindratio kan worden afgeweken bij aanvang van de opvang dag tussen 07.30 en 08:30 uur, tijdens de lunchpauze tussen 13:00 en 14:00 uur en bij het afsluiten van de dag tussen 17:00 en 18:00 uur. Op genoemde momenten komt het voor dat er in plaats van twee PMs slechts één PM aanwezig is. Voor het waarborgen van de veiligheid tijdens deze momenten wordt verwezen naar hoofdstuk 7. Veiligheid, gezondheid en Hygiëne. 19-07-2016

4.2 Openingstijden en vakanties

Het Kuikentje is geopend van maandag tot en met vrijdag tussen 07:00 uur en 18:00 uur. Tijdens de reguliere schoolvakanties is Het kuikentje geopend met uitzondering van de periode tussen Kerst en Oud en Nieuw (25 december t/m 01 januari). Zie voor een uitgebreide vermelding van de openingstijden en vakanties van Het Kuikentje **A.2.1.1 Reglement contract en B.1 Huisregels**.

4.3 Plaatsing / kennismaking

Bij plaatsing na inschrijving, vindt er een intakegesprek plaats met de nieuwe ouders (zie **A.2 Inschrijfformulier en A.2.2 Gegevens kind**). Voor dit gesprek zal een afspraak gemaakt worden door de administratie of leidinggevende.

Tijdens het intakegesprek wordt er uitleg gegeven over de werkwijze van Het Kuikentje, wat het agrarische gedeelte inhoud, worden de huisregels doorgenomen en het reglement wat bij het

contract hoort uitgereikt. Het contract wordt door ouders/verzorgers en leidinggevende ondertekend. Zie *A.2.1 Contract, A.2.1.1 Reglement contract en B.1 Huisregels*.

Zo ook worden er afspraken gemaakt met de ouders over bijvoorbeeld eetgewoonte, slaapritme, toestemming buikslapen en slapen in het buitenbedje, medicijnen en/of allergieën, inenting, toestemming foto's publiceren, knuffels, spenen, halen en brengen, vakanties, zo ook de dag(en) waarop het kind gaat komen, het adres (huis en werk), telefoon/email gegevens en noodadressen (zie *A.2.3.1 t/m A.2.3.7 Toestemmingsverklaringen*). De leidinggevende noteert al deze informatie op een daarvoor bestemd formulier, dit wordt opgeborgen in een map die op de groep ligt, hierin hebben alle PMS ten alle tijden inzage.

Ouders worden op de hoogte gesteld wat betreft het heen en weer schriftje en krijgen dit schriftje van de leidinggevende direct mee.

Ouders worden op de hoogte gesteld over de wenochtend/middag en hiervoor wordt een afspraak gemaakt. Ouders worden op de hoogte gesteld hoe om te gaan met het eventueel ruilen van dagen.

Ouders worden op de hoogte gebracht van het wenbeleid en het evaluatie formulier wat hierna wordt gebruikt.

Ook worden ouders in kennis gebracht met het formulier welbevinden en hoe de procedure hiervan verloopt.

4.4 Wennen

Tijdens het intakegesprek wordt afgesproken om een ochtend of een middag, voordat de officiële opvang van start gaat, het kind te laten wennen. Als het kind voor de wenochtend/middag wordt gebracht vragen wij de ouders niet te lang te blijven. Dit in verband met het "afscheid" nemen van het kind en de continuïteit voor de andere kinderen op de groep.

Na de afgesproken tijd wordt het kind weer opgehaald en staat de PM de ouder uitgebreid te woord m.b.t. de wenochtend/-middag. Deze wenochtend/-middag geeft de ouders de gelegenheid vertrouwd te raken met de opvang van hun kind. Voor de wenochtend/-middag worden geen extra kosten in rekening gebracht aan de ouders. De leiding van Het Kuikentje geeft aan wanneer de mogelijkheid zich voordoet dat een kind kan wennen (natuurlijk kunnen ouders een voorkeursmoment uitspreken). Het streven is om het kind te laten wennen op de dagen dat ze straks ook officieel zullen komen, dit om het kind kennis te laten maken met de andere kinderen waar het straks bij geplaatst is. Voor een gedetailleerde beschrijving van het "wenbeleid" wordt verwezen naar *A.3 Wenbeleid*.

Na twee maanden vindt er een evaluatie moment plaats d.m.v. een evaluatieformulier wenperiode. (Zie *A.3.1 Evaluatie wenperiode*). In dit formulier kunnen ouders aangeven hoe zij het welzijn van hun kind ervaren en wat hun bevindingen zijn. Als ouders of leiding er behoefte aan hebben kan er eventueel een formeel gesprek volgen. Het evaluatie formulier wordt "indien nodig" eerst besproken in het teamoverleg waarna het in het persoonlijke dossier van het kind komt. *01-03-15*

4.5 Welbevinden

Welbevinden staat voor de mate waarin de kinderen zich lichamelijk, geestelijk en sociaal goed voelen. Om het welbevinden van de kinderen te controleren en te kunnen waarborgen observeren de PMS de kinderen continu. De bevindingen van de PMS worden met de ouders besproken en uiteraard gebruikt om waar nodig verbeteringen aan te brengen. De observaties die door de PMS worden verricht zijn gebaseerd en afgeleid van de acht 'Meervoudige intelligentiegebieden' van de Ontwikkelingspsycholoog Howard Gardner². Deze gebieden

1. Verbaal/linguïstische intelligentie (taal)
2. Logisch/mathematische intelligentie (getal)
3. Visueel/ruimtelijke intelligentie (beeld)
4. Muzikaal/ritmische intelligentie (muziek)

² <http://howardgardner.com/>

5. Lichamelijke/kinesthetische intelligentie (beweging)
6. Interpersoonlijke intelligentie (mens)
7. Intrapersoonlijke intelligentie (Zelf)
8. Naturalistische intelligentie (natuur)

Bij Het Kuikentje zijn deze intelligentiegebieden verwerkt in een methode genaamd "Dit ben ik". Voor een volledige beschrijving van het "welbevinden" wordt verwezen naar [A.4 Welbevinden](#).

Kinderen worden binnen Het Kuikentje op een positieve wijze benaderd. Zo wordt door middel van positieve aandacht het gewenste gedrag gestimuleerd. Wanneer een kind negatief gedrag vertoont, wordt gekeken naar het individuele kind en nagegaan waarom een kind dit gedrag vertoont. Bijvoorbeeld niet lekker in zijn vel zitten, verveling, verandering thuissituatie, onzekerheid, ontwikkelingsproblematiek. Geen kind is hetzelfde, ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier. Toch kunnen er signalen zijn die extra aandacht behoeven. Dit betreft zowel kinderen met een 'normale' ontwikkeling als kinderen met een lichte handicap. In beide gevallen kan extra zorg en aandacht van belang zijn.

De PM heeft een signalerende functie en zullen opvallende zaken bespreken met de ouders. Als er reden is tot zorg nemen we contact op met de ouders/verzorger.

Wij stellen ouders dan in kennis van de stappen die wij nemen.

- Overleg met naaste collega's over de gesignaleerde zorg.
- Interne observaties door 2 PMs
- Gesprek tussen ouders en PMs
- Vaststellen van vervolg stappen. (bijv: inbreng in een zorgoverleg, zoeken naar externe deskundigheid, blijven volgen van de ontwikkeling).
- Overleg met en eventueel inzet van een externe deskundige.

Als de zorg door ouders wordt gedeeld en zij toestemming geven voor het consulteren van externe deskundige dan heeft kinderopvang Het Kuikentje ervaring met een aantal vaste en deskundige gesprekspartners. Zoals het Centrum Jeugd en Gezin, Pedagoog, Fysiotherapeut, Logopedist enz. (zie sociale kaart) [D.5.11.2](#)

Tijdens de observatie gebruiken wij de participerende en de niet participerende methode. Dit kan plaats vinden op een gestructureerd of ongestructureerd moment. Bij een niet participerende observatie gebruiken wij de observatie lijst uit het programma " Dit ben ik". [19-07-16](#)

Hoe de PM wordt toegerust en ondersteund in zorgverlening zie: [6.1 Personeel](#)

Jaarlijkse observaties: Dit ben ik:

Door de PMs wordt gericht gekeken naar het kind. Wij doen dit d.m.v. dagelijkse en systematische observaties.

De dagelijkse observaties vinden plaats tijdens spel en overige momenten op de dag en is gericht op wat een kind uit zichzelf doet.

De systematische observatie vindt plaats d.m.v. observatielijsten, het kind volgsysteem "Dit ben ik".

De pedagogisch medewerkers kunnen meer algemene of meer gerichte observatie uitvoeren.

Bij een gerichte observatie gaat het om het observeren van een specifieke aspect bij een specifiek kind. Voorbeelden van onderwerpen voor een gerichte observatie zijn de taalontwikkeling van een kind in de omgang met andere kinderen, de grove motoriek tijdens het bewegen of het gedrag tijdens vrij spel. Bij een specifieke observatie wil een PM meer informatie over een specifiek aspect. Bij een meer algemene observatie brengt de PM algemeenheden van een kind in kaart.

Het doel van het observeren om wat betreft begeleiding en materialen zo goed mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkeling behoeftes en interesses van het kind. Door observaties kunnen ook ontluikende problemen vroegtijdig onderkend en opgelost worden. Wanneer een PM twijfelt of de doorgaande ontwikkelingslijn wel doorgang vindt zal dit in eerste instantie besproken worden met de collega's/leidinggevende.

Aan de hand van de verrichte observaties worden er oudergesprekken gehouden. Ouders mogen zelf kiezen of ze hier gebruik van willen maken. Tijdens deze oudergesprekken worden de observaties en bevindingen aan de hand van de "Dit ben ik" methode met de ouders besproken.

Tijdens de gesprekken, die ongeveer 30 minuten duren kunnen ze vragen stellen en opmerkingen plaatsen. De gesprekken vinden plaats met diegene die het kind heeft geobserveerd en indien gewenst kan er een leidinggevende bij aanwezig zijn. 19-07-2016

- Zorgen ontwikkeling

Niet ieder kind maakt (op alle terreinen) een probleemloze ontwikkeling door.

Als PMs zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind, spreken zij die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd kunnen ouders bij twijfel of zorgen, deze delen met de PMs. Samen kan er worden gekeken naar een oplossing, of hoe verder om te gaan met het kind. Het is mogelijk om hier samen met de ouders, en eventueel andere instantie naar te kijken. Zie ook D.5 Protocol veiligheid en gezondheid.

- Opvallend of ongewenst gedrag

Er zijn tal van redenen waarom kinderen opvallend gedrag kunnen gaan vertonen. Door de geboorte van een broertje of zusje kan een kind bijvoorbeeld een korte terugval hebben in een vorig stadium van zijn ontwikkeling. Wanneer ongewenst gedrag zich voordoet, wordt er geen kritiek op het kind zelf gegeven, maar op het gedrag van het kind. Wanneer een kind na een waarschuwing negatief gedrag blijft vertonen, zal de PM een kind op ooghoogte (gehurkt) op rustige, duidelijke wijze aanspreken en het kind daarbij ook aankijken. Bij herhaling van het negatieve gedrag wordt het kind voor een kort moment afgezonderd van de groep om uit de negatieve situatie gehaald te worden (denk hierbij aan een stoeltje dat apart staat in een rustiger deel van de binnenruimte in Het Kuikentje). Er wordt zo min mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag. Daarnaast wordt positief gedrag (complimenten) extra gestimuleerd. Bij de overdracht aan ouders worden zowel de positieve als negatieve gedragingen van een kind besproken.

Als de ouders, de PMs en/of medewerkers opmerken dat een kind gedurende een periode opvallend (afwijkend) of ongewenst gedrag vertoont is dit reden voor overleg. Een goede afstemming in de omgang met het kind tussen ouders en Het Kuikentje, biedt mogelijk in veel van de gevallen al uitkomst. Indien de PMs het, in het belang van het kind, noodzakelijk achten dat er een derde partij wordt betrokken bij het overleg kan er, uitsluitend met toestemming van ouders, een specialist van een hulpinstantie (bijvoorbeeld het centrum voor jeugd en gezin bij het kindoverleg betrokken worden. De werkafspraken met het CJG zijn gelegd en blijven in ontwikkeling. 19-07-2016

- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Kinderopvang Het Kuikentje draagt een eigen verantwoordelijkheid en meldplicht voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren. De signalen moeten worden doorgeven aan de instanties die hulp kunnen bieden.

De meldcode bevat een route hoe te handelen bij signalen van huiselijk geweld, een mogelijk geweld/zedendelict door een collega en een route hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend tussen kinderen onderling.

Elke stap wordt afzonderlijk uitgebreid toegelicht. Tevens staat in de meldcode beschreven wie per stap verantwoordelijkheid draagt voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk en meldklimaat.

Bij Kinderopvang Het Kuikentje hebben de leidinggevende en een PM in januari 2016 de training werken met de meldcode gevolgd. Deze training is in februari 2016 intern overgedragen aan het hele team. Iedere PM heeft een meldplicht. De betreffende werknemer dient een aanwijzing direct te overleggen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. Dit is verplicht vanaf 1 juli 2013.

Het telefoonnummer van het **team van vertrouwensinspecteurs** is **0900 - 111 31 11**. De vertrouwensinspecteur zal de directie van Het Kuikentje adviseren wat er dient te gebeuren. De procedures die dienen te worden gevolgd bij het vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling staan beschreven de meldcode van Het Kuikentje. 17-07-16

D.5.11 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en D.5.11.1 Handleiding behorende bij de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling). Een volledig overzicht van telefoonnummers staat vermeld op *5.11.2 Sociale kaart*.

- Signaleren en Samenwerken

De PMS zien de kinderen regelmatig en kunnen opvallendheden of afwijkingen in gedrag of aan het lichaam opmerken. Wanneer wij ons zorgen maken over het welzijn van een kind zullen wij dit bespreken met de ouders. Indien nodig zullen wij een melding maken bij SISA³.

SISA staat voor: Signaleren & Samenwerken.

Kinderopvang Het Kuikentje is aangesloten bij deze verwijsindex. Dit is een digitaal systeem waarin professionals van verschillende organisaties en instellingen (bijvoorbeeld intern begeleiders in het onderwijs, zorgcoördinatoren en hulpverleners) een signaal kunnen afgeven wanneer zij zich zorgen maken over een kind tussen 0 en 23 jaar dat zij onder hun hoede hebben. Wanneer meerder professionals een signaal over het zelfde kind afgeven in de verwijsindex dan krijgen zij elkaars contactgegevens zo kunnen zij elkaar gemakkelijker en sneller vinden, beter afstemmen en samenwerken in de hulpverlening. Indien het gebruik van SISA bij een kind aan de orde is, worden ouders hierover geïnformeerd. *zie D.5.11.3 SISA (19/07/2016)*

- Kinderen met een handicap

Ouders die een kind met een handicap hebben, kunnen de voorkeur geven aan een omgeving waarin hun kind met niet gehandicapte kinderen kan worden opgevangen. Bij Het Kuikentje proberen wij zoveel als mogelijk aan deze wens tegemoet te komen. De norm hiervoor is dat de eventuele aanpassingen binnen de bestaande groep zijn in te passen. Daarnaast moet de opvang bij Het Kuikentje een positief effect hebben op het welbevinden van het kind. Samen met ouders bekijken wij dan ook vóór de plaatsing of en hoe het kind met een handicap bij Het Kuikentje kan worden opvangen. De leidinggevende van Het Kuikentje besluit uiteindelijk of het kind geplaatst kan worden, eventueel op specifieke voorwaarden.

- Medische richtlijnen

Kinderen met een aandoening aan de luchtwegen, zoals astma of bronchitis, zijn gebaat bij een stofarme omgeving. Op onze opvang wordt mede daarom dagelijks schoongemaakt. Er zijn geen huisdieren aanwezig in de binnenruimten van Het Kuikentje en er wordt nergens gerookt. Voor omgang met zieke kinderen wordt verwezen naar paragraaf 4.14.

- Overdracht naar de basisschool

De observaties worden allemaal bewaard. Ouders krijgen wanneer zij Het Kuikentje verlaten of als hun kind vier jaar wordt een kopie van de observaties van het welbevinden mee naar huis.

Het advies wordt hierbij gegeven om dit door te geven aan de toekomstige basisschool.

Met de toestemming van ouders staan wij open om informatie over te dragen aan de betrokken school.

Wij vinden een goede samenwerking en duidelijke overdracht van de kinderen richting de basisschool belangrijk.

Bij het verlaten van Het Kuikentje worden de dossiers nog 3 jaar bewaard. *19-07-2016*

4.6 Dagindeling

Het Kuikentje hecht er waarde aan dat kinderen regelmaat in hun dagindeling ervaren. Regelmaat geeft veiligheid en structuur aan kinderen. Daarom hanteert Het Kuikentje een vaste dagindeling met een dagprogramma met daarin activiteiten afgestemd op het jaarritme (seizoen of het thema, zoals; zomer/winter en sinterklaas, Kerst, Pasen etc). Een uitgebreide beschrijving volgt onder paragraaf 4.12. Bij de baby's en de dreumesen is het van belang nog zoveel mogelijk hun eigen ritme aan te houden, de baby's die alleen nog flessen of borstvoeding krijgen hebben hun eigen eet en slaapritme (zie voor een volledig overzicht van de dag *A.5 Dagindeling*).

³ <http://www.sisa.nl>

4.7 Brengen, ophalen en overdracht

Het Kuikentje is geopend van 07:00 uur tot 18:00 uur. Tussen 7:00 uur en 9:00 uur kunnen de kinderen worden gebracht. In de middag kunnen kinderen worden opgehaald vanaf 16:00 uur tot 18:00 uur. Buiten deze tijden kan er bij wijze van uitzondering en in overleg worden gebracht en opgehaald. Dit wordt zoveel mogelijk beperkt, hierover worden duidelijke afspraken met de ouders gemaakt. Dit om de continuïteit op de groep zoveel mogelijk te waarborgen en de overdracht goed te laten verlopen. Tijdens de haal- en brengmomenten wordt belangrijke informatie uitgewisseld tussen de ouders en de PMs. Wanneer het kind gebracht wordt, wordt van ouders verwacht dat zij belangrijke informatie aan de PM doorgeven, die relevant is voor de opvang van het kind. Wanneer het kind opgehaald wordt, vertelt de PM hoe de dag verlopen is. De leuke momenten en activiteiten, maar ook de dingen die zijn voorgevallen. Voor alle kinderen is een heen- en weer schriftje.

In dit schriftje wordt voor kinderen tot 15 maanden dagelijks vermeld hoe het gegeten en geslapen heeft.

Voor ieder kind wordt er wekelijks een verhaaltje in het schriftje geschreven.

Meer over de communicatie met ouders volgt in hoofdstuk 5- Ouders. De contactmomenten zijn kort, maar er is altijd de mogelijkheid om een afspraak te maken met de PM, om nog meer informatie te ontvangen (Zie [B.1 Huisregels](#)).

Ook is er een interne overdracht naar elkaar toe, hierdoor weten de PMs die de volgende dag komen of er bijzonderheden waren of die dag zijn. 01-08-2016

4.7.1 Incidentele verandering van dag

Bij kinderopvang Het Kuikentje bestaat de mogelijkheid om binnen één week van dag te wisselen of extra te komen op een andere dag (indien het kind aantal dit toelaat).

Doordat dit voor een kind anders kan zijn ondervangen wij dit door de eventuele knuffel/ speen iets langer aanwezig te laten zijn. Ook krijgt het kind wat extra aandacht door hem op schoot te nemen en te praten hoe wij de dag vorm geven, wie er allemaal zijn enz.

Tijdens het kringmoment `s morgens stellen we het kind voor aan de andere kinderen. We maken er een echte visitedag van door extra aandacht te geven in de vorm van mee laten helpen en een speciaal plekje naast de PM enz.

Er kan alleen een wisseling van dag plaatsvinden als er plek vrij is op de groep.

Wanneer ouders hun kind een dag thuis houden of met vakantie gaan moet dit tot maximaal 24 uur van tevoren worden aangekondigd. Hierna kan de dag niet meer worden teruggenomen. Op deze manier maken wij ruimte om een extra dag beschikbaar te stellen voor ouders die willen ruilen inhalen of extra komen. Bijv: bij ziek zijn van een kind mag dit binnen een week worden ingehaald. 19-07-2016

4.8 Activiteiten en uitstapjes

Bij Het Kuikentje vinden dagelijks verschillende activiteiten en/of uitstapjes plaats. De activiteiten zijn opgesplitst voor de baby's, de dreumesen en peuters.

Bij Het Kuikentje beschikken we over kinderwagens en een bolderwagen, hierdoor kunnen wij met een groepje kinderen een uitstapje maken in de buurt. Denk hierbij aan; het wandelen over het nabijgelegen vakantiepark, de speeltuin, boodschappen in de campingwinkel of het tuincentrum. (Op het vakantiepark, gevestigd achter Het Kuikentje, bevindt zich de receptie waar het gehele jaar door mensen werkzaam zijn) de campingwinkel en de speeltuin bevinden zich tegenover deze receptie. Op het moment dat er activiteiten op de planning staan waarbij personenauto's benodigd zijn worden de ouders hierover altijd van tevoren geïnformeerd. De ouders zullen, voorafgaand aan de activiteit, schriftelijk toestemming moeten geven op een toestemmingsformulier dan wel per email. Bij uitstapjes met de auto, worden kinderen alleen vervoerd in veilige auto's (voorzien van geldende APK) in goedgekeurde kinderstoeltjes en/of maxicosi's en worden ten alle tijden veiligheidsgordels gedragen.

Ouders kunnen assisteren tijdens uitstapjes zo ook bij feestdagen en andere activiteiten.

[B.1 Huisregels](#), [B.3 Oudercommissie](#), [B.4 Festiviteiten](#),

4.9 Agrarische activiteiten

Het “verzorgen van de dieren” en/of het “verzorgen de moestuin en boomgaard” behoren tot de dagelijkse agrarische activiteiten van Het Kuikentje. Deze agrarische uitstapjes zijn goed voor de ontwikkeling van de kinderen en zorgt voor veel plezier. Kinderen raken zich bewust van het buitenleven en maken kennis met de groei, ontwikkeling en verzorging van planten en dieren. De peuters dragen tijdens de agrarische activiteit meestal een werkoveral en kaplaarzen van Het Kuikentje. Desondanks kan het voorkomen dat de kleding van kinderen vies wordt. Geadviseerd wordt aan de ouders om hier altijd rekening mee te houden in de vorm van extra kleding. Deelname aan de agrarische activiteiten vindt alleen plaats indien ouders hiervoor schriftelijk toestemming geven, zie hiervoor toestemmingsverklaringen [A.2.3.4 Contact dieren](#) en [A.2.3.7 Uitstapjes](#).

Naast deze agrarische activiteiten kan er door kinderen die niet deelnemen aan het verzorgen van de dieren, moestuin of boomgaard, buiten in de speelweide worden gespeeld, met ballen, fietsen, trampoline, zandbak en het speelhuisje. De allerkleinsten (baby's) worden in de babybuiten speel box gelegd op matten of in de kinderwagen. Bij slechte weersomstandigheden kunnen de dagelijkse agrarische activiteiten door de PMS worden ingekort en wordt er gespeeld op het speelplein.

- Verzorgen van dieren

Één van de agrarische activiteiten bestaat uit het “verzorgen van dieren”. Op het buitenterrein van Het Kuikentje zijn verschillende dieren aanwezig waaronder, katten, honden, kippen, schapen en konijnen. Bij het verzorgen van de dieren valt te denken aan het aaien van honden en/of katten, het voeren van de kippen, schapen en konijnen, maar ook het oprapen en meenemen van de eieren uit het kippenhok. Kinderen mogen, indien toestemming van de ouder is gegeven, alleen in contact komen met de dieren onder begeleiding van een PM. Daarbij wordt er door PMS uitleg gegeven over de groei- en ontwikkeling van dieren. Na het verzorgen van de dieren worden altijd de kaplaarzen schoongespoeld met water. De kaplaarzen worden buiten geplaatst en komen nooit in de groepsruimte van Het Kuikentje.

Verwekkers van infectieziekten komen overal voor, bij mens en dier, maar ook in de grond, voedsel en water. Infectieziekten die van dier op mens worden overgedragen worden zoönosen genoemd. Zoönosen zijn niet nieuw, en volop in het nieuws. De laatste jaren werden we geconfronteerd met grote uitbraken, zoals Q-koorts en de griep пандеміе. Kinderen in de agrarische kinderopvang hebben meer contact met dieren dan kinderen in de reguliere kinderopvang. Het is daarom belangrijk om te weten hoe u de kans op besmetting met verwekkers van zoönosen zo klein mogelijk houdt. Wij hebben een Uniek bedrijfsnummer (UBN) 6266288 en staan geregistreerd als veehouderij.

GD Keurmerk Zoönosen

Het Kuikentje heeft door een veearts het hygiënebeleid, diergezondheid en klinische verschijnselen van zoönosen laten toetsen. Er is daarbij gebruik gemaakt van een checklist die hier speciaal voor ontwikkeld is. Het Kuikentje voldoet aan alle eisen voor een goedgekeurd keurmerk voor het jaar 2016. Dit keurmerk zal jaarlijks worden getoetst en zal zichtbaar op de gevel worden geplaatst.

Zie voor meer informatie [D.5 Protocol Veiligheid en gezondheid](#), [D.7 Informatie agrarische KOV](#), [D.7.1](#) en [D.7.2 Folders agrarische KOV](#) en [D.7.4 Agrarische voorschriften voor bezoekers](#).

- Verzorgen van de moestuin en/of de boomgaard

Op het terrein van Het Kuikentje is een moestuin en boomgaard aanwezig. In de moestuin en de boomgaard staan groenten en fruit (planten, struiken en bomen) in afgebakende bakken. Tijdens de agrarische activiteit “verzorgen van de moestuin en/of boomgaard” kunnen de kinderen meehelpen met het zaaien en oogsten van groenten en fruit wat eventueel meegenomen wordt naar de groepsruimte en hier wordt verwerkt en eventueel wordt opgegeten in bijzijn van de PMS. Voor het verzorgen van de moestuin zijn er voor de kinderen aparte harkjes, kruiwagens, emmertjes en schepjes aanwezig.

Na het beëindigen van de agrarische activiteiten worden altijd de handen gewassen en de laarsjes/schoenen worden afgespoeld.

4.10 Slapen en rusten

Tijdens de intake wordt er met de ouders een afspraak gemaakt over het slaapritme van hun kind. Baby's en dreumesen slapen wanneer zij behoefte hebben om te slapen. De peuters gaan na de lunch naar bed. Heeft een kind een andere slaapbehoefte zoals meer, minder of niet meer slapen dan wordt dit met de ouders besproken. De kinderen kunnen als zij moe zijn ook in een rustige hoek met kussens uitrusten. Het Kuikentje heeft twee slaapkamers met stapelbedjes en een buitenbedje. Ieder kind krijgt zoveel mogelijk een vast bed om in te slapen.

Doordat Het Kuikentje een agrarische visie heeft en daardoor zoveel mogelijk in de natuur actief is, hebben wij de mogelijkheid dat kinderen buiten kunnen slapen. Buiten slapen is goed voor de opbouw van weerstand van kinderen. Een ander groot voordeel is, dat veel kinderen buiten rustiger, dieper en langer slapen. Kinderen slapen alleen in het buitenbedje als de ouders hiervoor goedkeuring geven. Zie A.2.1 Contract, A.2.1.1 Reglement contract.

Voor diverse situaties, waaronder buikslapen, slapen met sieraden en slapen in het buitenbedje worden afzonderlijke toestemmingsformulieren gebruikt die dienen te worden ondertekend door de ouders. Zie Toestemmingsverklaring A.2.3.1 Buikslapen, A.2.3.2 Slapen met sieraden en A.2.3.3 Slapen buitenbedje.

4.11 Eten en drinken

Kinderen hebben goede voeding en drinken nodig om zich te kunnen ontwikkelen. De kinderen eten tijdens de lunchpauze van 11:30 uur tot 12:30 uur samen met de PMs aan tafel. Bij Het Kuikentje hebben wij drie vaste tafel momenten waarin gegeten en gedronken wordt. In de ochtend wordt er gestart met fruit en thee en eventueel een koekje/rozijntjes. Tussen de middag hebben wij een broodmaaltijd, waarin eerst een boterham met hartig wordt gegeten en daarna mag er worden gekozen, hierbij wordt melk gedronken. In de middag is er sap en een cracker komkommer, tomaat enz. Aan het eind van de middag krijgen kinderen nogmaals sap en een soepstengel of rijst wafel. 01-08-16

Kinderen worden niet gedwongen hun bord leeg te eten, wel stimuleren wij hierin door ze aan te moedigen, met eventueel kleinere porties op hun bord. Bij het wennen van een nieuw kindje, vinden wij het vertrouwen winnen van het kind belangrijker dan de voedingsgewoonte. Indien er een structureel afwijkend eetpatroon is zal de PM dit met de ouders bespreken. De PMs zien erop toe dat de kinderen voldoende drinken. Kinderen kunnen altijd water drinken als zij dit willen. Ook krijgen de kinderen soms iets extra's als groenten en fruit uit de tuin, of eieren van de kippen.

Voor de baby's wordt in eerste instantie het ritme van thuis overgenomen.

Flesvoeding dient door de ouders zelf meegebracht te worden, zo ook één fles. Poeder zit in afgesloten bakjes en borstvoeding in de flesjes in een koeltasje. De flessen en voeding worden aan het eind van de dag weer meegenomen. De poedercontainers en flesjes dienen te zijn voorzien van de naam.

- Dieet en allergieën

Ouders zijn verantwoordelijk om de PM op de hoogte te stellen van diëten, allergieën of wensen m.b.t. de voeding. Deze bijzonderheden en wensen worden tijdens het intakegesprek of tijdens een overdrachtsgesprek besproken en beschreven op het intakeformulier. De PM beschrijft dit op het kindgegevens bord en in het overdrachtschrift. Hierdoor kunnen alle PMs duidelijk zien wanneer een kindje een allergie of dieet heeft. Wanneer een kindje speciale voeding nodig heeft, zal Het Kuikentje proberen dit aan te schaffen. Is dit niet mogelijk, dan zorgen de ouders voor het alternatief.

Als er kans is op een ernstige allergische reactie op voeding, geven de ouders dit aan (schriftelijk bij inschrijving). Ook geven de ouders stap voor stap en schriftelijk aan, hoe er bij deze situatie gehandeld moet worden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de ouders om de PMs van Het Kuikentje op de hoogte te stellen van het juist handelen bij allergische reacties. Ouders moeten

vooraf bij ieder medische handeling of medicatie een toestemmingsverklaring tekenen. Zie voor een volledige beschrijving de volgende documenten B.1 Huisregels en D.5 Protocol Veiligheid, D.5.3 en D.5.3.1 Ziekte en medicijnen en toestemmingsverklaring D.5.4 Allergieën. 01-03-15

4.12 Verjaardagen, afscheid, trakteren en jaarritme

Bij een verjaardag mag een kind een traktatie uitdelen. De bedoeling is dat de traktatie gezond en op de leeftijd gericht is. Dit hoeft niet altijd eetbaar te zijn. Een kleinigheid als traktatie die meegegeven kan worden naar huis is ook goed. De PMS kunnen de ouders adviseren in gezonde en leuke traktaties. De PMS vieren samen met een kind de verjaardag. In overleg met de ouders en PMS kijken we welke dag de verjaardag gevierd wordt. De PMS zorgen voor een feestmuts en instrumenten. Er wordt met elkaar gezongen en muziek gemaakt.

De jarige krijgt een cadeautje. Er zullen foto's worden gemaakt met een meegegeven toestel of een toestel van Het Kuikentje. Bij geboortes van broertjes of zusjes kan er worden getrakteerd en wordt hetzelfde ritueel gevolgd als bij een verjaardag.

In de zomer heeft Het Kuikentje een feestmiddag/avond met alle ouders en kinderen. Er wordt dan met elkaar wat gegeten en gedronken. Hiervan wordt aan het begin van het jaar de datum aan de ouders bekend gemaakt. De oudercommissie organiseert dit samen met de leiding.

Het Kuikentje sluit tussen Kerst en Oud en Nieuw. De laatste werkdag voor de Kerstvakantie zal "indien mogelijk" gezamenlijk met de ouders en de kinderen worden afgesloten. Hiervoor wordt van te voren een uitnodiging verstrekt door de PMS. Zie B.1 Huisregels, B.3 Oudercommissie en B.4 Festiviteiten.

- Afscheid

Wij onderscheiden twee soorten afscheid. Het dagelijkse afscheid en het definitieve afscheid van Het Kuikentje.

- *Dagelijkse afscheid (bij overdracht)*

Wij spreken met ouders af om duidelijk afscheid te nemen. Hier geven we het kind de ruimte om zijn of haar emoties te uiten. Wanneer een kind het moeilijk vindt om afscheid te nemen praat de PM met het kind, benoemt zijn of haar emoties, toont begrip en biedt troost door het kind bijvoorbeeld op schoot te nemen. Wij adviseren ouders altijd om het afscheidsmoment zo kort mogelijk te houden. 01-08-16

- *Definitief afscheid van Het Kuikentje*

Dit is een proces dat onze PMS samen met de kinderen voorbereiden. Dit is bijvoorbeeld het geval als een kind naar de basisschool gaat. Op de laatste dag op de groep krijgt het kind een persoonlijk afscheidscadeautje. 01-08-16

- Trakteren

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen een verantwoorde en gezonde traktatie uitdelen die door de ouders wordt meegebracht. De PMS geven graag tips hoe een verstandige en creatieve traktatie te maken.

- Jaarritme (seizoens- en jaarfeesten, zomerfeest en leidster dag)

Het jaarritme wordt gevormd door de seizoenen en jaarfeesten. De kinderen beleven de seizoenen en hun overgangen waardoor zij het besef van de jaargetijden krijgen. De jaarfeesten, zoals Sinterklaas en Kerstmis dragen hier aan bij. Bij Het Kuikentje integreren wij de seizoenen en jaarfeesten in de activiteiten van het dagprogramma. Met de viering van de jaarfeesten wordt rekening gehouden met de aandacht voor deze feesten buiten Het Kuikentje. Zo bieden wij bijvoorbeeld met de drukke decembermaand de kinderen extra rust binnen een warme en gezellige sfeer door het aankleden van de binnenruimte.

Wij willen er als opvang naar streven om ieder jaar in de zomermaanden (voor de zomervakantie) een zomerfeest te organiseren waarbij alle ouders, kinderen en werknemers van Het Kuikentje onder het genot van een hapje en drankje met elkaar kunnen bijpraten en het seizoen kunnen afsluiten. (bij voorkeur wordt het zomerfeest in de speelweide gehouden).

De derde donderdag van september is het de dag van de leidster, op deze dag worden de PMs in het zonnetje gezet. De oudercommissie zorgt voor een feestelijke moment op die dag in samenwerking met de leiding. Het Kuikentje heeft er voor gekozen om eveneens op die dag gezamenlijk de verjaardagen van de PMs te vieren. Dit houdt in dat we de hele dag feest hebben en bijvoorbeeld cakejes gaan bakken met de kinderen, spelletjes doen en 's middags een extraatje hebben voor de kinderen.

4.13 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden

De momenten waarop kinderen verschoond worden zijn, voor en na het slapen. Kinderen die één keer per dag of minder slapen worden na ieder tafelmoment verschoond. Buiten deze standaard verschoonmomenten worden de kinderen regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en zo nodig tussendoor verschoond. Aan het einde van de dag vindt er ook een verschoonronde plaats (Het Kuikentje verstrekt de luiers).

Het Kuikentje ondersteunt ouders bij de zindelijkheidstraining van kinderen en stimuleert het zindelijk worden. Dit door vaste plastijden in te lassen in de dagstructuur en door positieve stimulering en beloning. Peuters zien hoe andere kinderen met de zindelijkheidstraining bezig zijn en worden daardoor ook gestimuleerd. Als ouders thuis gestart zijn met de zindelijkheidstraining gaat Het Kuikentje dit voortzetten. Dit wordt positief beloond m.b.v. beloningsstickers en kaarten. Als kinderen zelf willen plassen krijgen ze hier natuurlijk de ruimte voor. Belangrijk voor kinderen die met de zindelijkheidstraining bezig zijn, is om ze regelmatig tussendoor naar het toilet te laten gaan, dit om "ongelukjes" zoveel mogelijk te beperken.

De zindelijke kinderen gaan met een PM voor ieder tafelmoment naar het toilet, zodat ze niet van tafel hoeven tijdens het eten. Als kinderen tussendoor naar het toilet moeten is dit vanzelfsprekend mogelijk. Na het toiletbezoek worden altijd de handjes gewassen.

- Het aankleedkussen wordt na iedere verschoning gereinigd met een spuitbus met daarin aangelengd schoonmaakmiddel, dit wordt met een papieren tissue schoongemaakt en deze wordt weggegooid.
- Baby's worden verschoond op een daarvoor bestemd doekje wat na iedere verschoning in de was wordt gegooid.
- Bij bloed of diarree wordt het aankleedkussen na schoonmaken met alcohol gereinigd.
- De PMs wassen altijd hun handen na iedere verschoonronde of plasronde met desinfecterende zeep en een papieren handdoek.
- Het kindertoilet wordt twee keer per dag schoongemaakt.

Voor een volledige beschrijving wordt verwezen naar **D.6 Protocol Hygiëne en D.6.1 Schoonmaakrooster**.

4.14 Omgang met zieke kinderen

In geval van ziekte worden de ouders verzocht, de PMs hierover te informeren. Indien nodig zullen wij in geval van besmettelijke ziekte contact opnemen met de GGD. Zo nodig zullen alle ouders hierover door ons op de hoogte worden gesteld. Op locatie zal informatie over de besmettelijke ziekte te vinden zijn o.a. op het informatiebord in de hal zodat de ouders hier alert op kunnen zijn bij hun eigen kind(eren).

Kinderen met een lichaamstemperatuur ruim boven de 38,5 graden, die niet lekker in hun vel zitten of een gevaarlijk besmettingsrisico voor anderen opleveren, mogen Het Kuikentje niet bezoeken. Dit voor het welbevinden van het kind zelf en omdat het personeel niet adequaat is opgeleid om zieke kinderen te verzorgen, zo kan er onvoldoende tijd beschikbaar zijn om het zieke kind de juiste aandacht en verzorging te bieden. Zo ook omdat in geval van een besmettelijke ziekte het kind andere kinderen en de PMs kan besmetten (hieronder vallen o.a. ernstige diarree/ overgeven en mazelen). Hoofdluizen worden niet als besmettelijke ziekte aangemerkt maar wel beschreven in protocol ziekte en medicijnen.

Kinderen die gebruik maken van medicatie, krijgen dit uitsluitend toegediend op en volgens de voorschriften van een arts. Deze voorschriften worden goed doorgesproken met de ouders en worden op schrift vastgelegd.

Bij kinderen die een kleine medische beperking hebben worden de PMs door de ouders hiervan op de hoogte gesteld en er wordt uitleg gegeven hoe te handelen. Hiervoor dient een toestemmingsverklaring te worden ondertekend door de ouders. [D.5.3. en D.5.3.1 Ziekte en medicijnen en toestemmingsverklaring 01-03-15](#)

Onze PMs zorgen dat zij op de hoogte zijn van het medicijngebruik en de toediening hiervan door ouders ernaar te vragen te bespreken. Onze medewerkers overhandigen hiervoor ook een medicatielijst aan de ouders om in te vullen en te ondertekenen. Zie voor meer details [D.5 Protocol Veiligheid en gezondheid en procedure D.5.3. en D.5.3.1 Ziekte en medicijnen en toestemmingsverklaring 01-03-15](#)

5. Ouders

Contacten tussen ouders en de PMs zijn van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen PMs in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf bij Het Kuikentje beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen ouders via de PMs een beeld van wat hun kind beleeft in hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt.

5.1 Individuele contacten

Tijdens het brengen en halen hebben PMs persoonlijk contact met de ouders. PMs vertellen aan de ouders hoe de dag is verlopen, welke activiteiten hun kind heeft uitgevoerd, en welk gedrag het kind gedurende de dag heeft vertoond. Praktische informatie zoals de tijden van het slapen, eten en drinken wordt ook vermeld via het heen- en weer schriftje. Het is voor de PMs belangrijk dat ouders bijzonderheden in de thuissituatie, hoe hun kind geslapen heeft, hoe hun kindje in zijn vel zit e.d. overdragen. Op deze manier kunnen PMs beter inspelen op de behoefte van ieder kind. Indien ouders een apart gesprek willen met de PM kan daar altijd een afspraak voor gemaakt worden. In het geval van zorgen en of scheiding, zijn wij hier graag van op de hoogte, dit om het kind hier individueel in te ondersteunen en te observeren, hoe het met de situatie omgaat.

De medewerker(s) van Het Kuikentje moeten altijd op de hoogte zijn als de kinderen door iemand anders worden opgehaald. Dit geldt ook voor grootouders en of andere directe familieleden. Op het moment dat de medewerker(s) twijfelen dan wel niet op de hoogte zijn wordt het kind niet meegegeven aan de ophaler en wordt contact opgenomen met de ouders.

Als één van de ouders niet gemachtigd is om het kind van Het Kuikentje op te halen moet dit bij de PMs bekend zijn. [01-08-16](#)

Één keer per jaar wordt het welbevinden besproken in een formeel gesprek, zoals gesteld in paragraaf 4.5 welbevinden. Zie voor meer details [A.4 Protocol Welbevinden](#).

5.2 Schriftelijke informatie (schriftje, nieuwsbrief en internet)

Ouders worden door Het Kuikentje op verschillende manieren geïnformeerd. Zo wordt er dagelijks een "heen en weer" schriftje bijgehouden. voor kinderen tot 15 maanden, hierna wordt overgegaan in een wekelijks verslag. Hierin worden door zowel de PMs als de ouders de praktische informatie, slaap- en eettijden en leuke of minder leuke anekdotes geschreven over het wel en wee van het kind. De bedoeling van het schrift is dat deze tijdens het verblijf bij Het Kuikentje wordt meegebracht door de ouders.

Ook ontvangen alle ouders vier keer per jaar (ieder kwartaal) per e-mail een algemene nieuwsbrief op het e-mail adres dat zij bij aanmelding kenbaar hebben gemaakt. In de nieuwsbrief staat de nodige informatie die voor ouders van belang is. Onderwerpen kunnen zijn: beleidsveranderingen, organisatieveranderingen, informatie over pedagogische zaken, de ouderraad, personele wisselingen, dit en datjes over de kinderen, verjaardagen, festiviteiten, activiteiten enz. De nieuwsbrieven worden opgeslagen in het Kwaliteitshandboek onder [B.2 Nieuwsbrief en B.2.1 Nieuwsbrief kwartaal](#).

5.3 Oudercommissie

Medezeggenschap van ouders is een belangrijke pijler zowel bij Het Kuikentje als in de Wet kinderopvang. De oudercommissie heeft bijvoorbeeld adviesrecht op de kwaliteit van de opvang, waaronder o.a. het vierogenprincipe een belangrijk aspect in is, klachtenprocedure, zo ook de openingstijden, tarieven en andere gang van zaken.

Eventuele vacatures voor deelname in de oudercommissie zullen vermeld worden in de nieuwsbrief en/of op de website van Het Kuikentje. Voor Het Kuikentje hebben we een oudercommissie bestaande uit minimaal 2 ouders. De commissie stelt zich tot doel de belangen van kind en ouders te behartigen. Gevraagd en ongevraagd kan de commissie de leiding adviseren in zaken zoals het bieden van een verantwoorde kinderopvang, pedagogisch beleid, voedingsaangelegenheden, algemeen beleid van opvoeding/veiligheid/gezondheid, openingstijden centrum, beleid over spel -en ontwikkeling, klachten en prijzen. Zo ook het bekijken van de camerabeelden. Zie voor meer details [B.3 Oudercommissie, B.3.1 Uitnodiging en B.3.2 Notulen, 01-03-15](#)

5.4 Ouderbijeenkomsten

Er worden jaarlijks verschillende activiteiten georganiseerd waarvoor ouders worden uitgenodigd. Dit zijn:

- Welbevinden gesprekken
- Ouderavond vanuit de oudercommissie.
- Zomerfeest (zie paragraaf 4.12 Verjaardagen, afscheid, trakteren en jaarritme)

Ook kunnen ouders betrokken zijn bij het organiseren van activiteiten dit kan zijn:

- Meehelpen bij de organisatie van het zomerfeest
- Assisteren tijdens het: Kerstfeest, Sinterklaas of Paasfeest

Zie voor meer details [B.3 Oudercommissie en B.4 Festiviteiten](#).

5.5 Klachtenprocedure (regeling)

Indien een ouder niet tevreden is over een werkwijze, of over andere zaken met betrekking tot Het Kuikentje is het verstandig om dit kenbaar te maken. Het Kuikentje heeft een interne als een externe klachtenprocedure voor de behandeling van ingediende klachten.

- Interne klacht(en)
Kinderopvang Het Kuikentje heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden.

Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de leidinggevende. Zij is te bereiken per email: info@kinderopvanghetkuikentje.nl. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

De klachtencommissie heeft als taak het, op verzoek van de leidinggevende, uitbrengen van advies inzake bij de leidinggevende aangebrachte klachten. De klachtencommissie bestaat uit drie leden:

- een lid van de oudercommissie
- de leidinggevende
- een aangewezen pedagogisch medewerker

De klachtencommissie wordt in het leven geroepen op het moment dat het noodzakelijk is.

Werkwijze interne klachtencommissie

De leidinggevende roept het advies van de commissie in door het mondeling of schriftelijk doorsturen van de formele klacht aan de commissie. De direct betrokkenen worden van dit

insturen en de verdere procedure zo snel mogelijk schriftelijk op de hoogte gebracht. Binnen 2 weken na ontvangst van de klacht wordt er een advies geformuleerd. Desgewenst kan de commissie besluiten binnen deze twee weken beide partijen te horen. Het advies wordt na twee weken verzonden aan de direct betrokkenen.

Oudercommissie

Indien de oudercommissie een klacht heeft kunnen zij deze direct neerleggen bij het klachtenloket en of de geschillencommissie zonder toestemming van de leidinggevende.

Externe klachtenprocedure (regeling) en klachtenafhandeling

Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie.

Klachtenloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag www.klachtenloket-kinderopvang.nl of
aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl

De ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder indient.

Ook als de klacht niet binnen zes weken tot afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden voorgelegd aan de Geschillencommissie.

De klacht dient binnen 12 maanden, na het indienen van de klacht bij *organisatie*, aanhangig gemaakt te zijn bij de Geschillencommissie.

B.5.2 Reglement geschillencommissie.

6. Personeel

De kinderen bij Het Kuikentje worden dagelijks opgevangen door personeel die vanuit de pedagogische visie van professor J.M.A. Riksen-Walraven op een persoonlijke wijze een relatie aangaan met de kinderen. Het is belangrijk dat kinderopvang een veilige omgeving biedt. Binnen Het Kuikentje zijn PMs, stagiaires en vrijwilligers werkzaam. Hieronder volgt een uiteenzetting van het personeel echter bepaalde veiligheidsaspecten (continue screening, vierogenprincipe en regels) ten aanzien van de wettelijke verplichtingen worden beschreven in hoofdstuk 7 Veiligheid, gezondheid en Hygiëne.

6.1 Pedagogisch Medewerkers (PMs)

Op de openingsdagen van Het Kuikentje zijn er naar ratio twee gediplomeerde PMs aanwezig op de locatie. Alle PMs dienen in het bezit te zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)⁴. Daarnaast zal er dagelijks één PM aanwezig zijn die in het bezit is van haar BHV⁵ en kinder EHBO⁶ diploma. Het is de taak van de PMs en medewerkers om een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind tot zijn recht komt en de zorg en aandacht krijgt die hij nodig heeft. Ieder kind heeft behoefte aan warmte, liefde en een knuffel en die geven wij graag. De PMs werken volgens het pedagogisch beleidsplan van Het Kuikentje.

Algemeen geldt dat het MBO diploma Pedagogisch Werker kwalificatieniveau 3/4 bevoegdheid geeft tot uitoefening van de functie van PM, indien dit bij een onderwijsinstelling is behaald met inachtneming van de eisen die de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) aan deze opleiding stelt. Binnen Het Kuikentje wordt er gewerkt volgens het CAO kinderopvang. **CAO en contracten 01-03-15**

⁴ <http://www.justis.nl/producten/vog/>

⁵ Bedrijf Hulp Verlening – cursus/opleiding

⁶ Eerste Hulp Bij Ongevallen – cursus/opleiding

Diploma's van de volgende beroepsopleidingen kwalificeren voor de functie van pedagogisch medewerker in de dagopvang en BSO/NSO:

MBO:

Sociaal Pedagogisch Werker 3 (SPW-3) *
Sociaal Pedagogisch Werker 4 (SPW4) *
Pedagogisch Werker niveau 3 *
Pedagogisch werker 3 Kinderopvang *
Pedagogisch Werker niveau 4 *
Pedagogisch werker 4 Kinderopvang *
Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang
Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang
Onderwijsassistent *
Onderwijsassistent PO/SO (primair onderwijs/speciaal onderwijs) *
Sociaal-cultureel Werker (SCW)*

HBO:

Leraar basisonderwijs (aan Hogeschool, PABO of IPABO) *
Pedagogiek (HBO-bachelor) *
Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) *
Culturele en Maatschappelijke Vorming (CMV) *
Pedagogisch management Kinderopvang *
Associate Degree Pedagogisch Educatief Medewerker *
Associate Degree Kinderopvang *
Associate Degree Onderwijsondersteuner Omgangskunde *

*Indien dit diploma bij een onderwijsinstelling is behaald met inachtneming van de eisen die de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) of de Wet Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs (WHW) aan deze opleiding stelt.

www.fcb.nl/kinderopvang

De diploma's van de PMs worden bewaard in het persoonlijke dossier van het personeel.

01-03-15

6.1.1 Ondersteuning en toerusting personeel

Het personeel van kinderopvang Het Kuikentje wordt in de begeleiding ondersteund door maandelijks overleggen. Dit in de vorm van een teamoverleg. In de team overleggen zijn altijd kind besprekingen waarin op een coachende en democratische manier met elkaar wordt gesproken. In het teamoverleg is ruimte om elkaar feedback te geven in de vorm van intervisie momenten.

De taken bij Het Kuikentje zijn onderverdeeld en iedere PM is kwaliteitsbewaker.

Denk hierbij o.a. aan het up-to date houden van het Hygiëneprotocol, informatie hierover wordt gecheckt via de Risicomonitor en de Branche kinderopvang (Boink) waarbij Het Kuikentje is aangesloten. Het hele team is in het bezit van een certificaat kinder EHBO en een aantal PMs zijn gecertificeerd Bedrijfs hulpverlener.

De leidinggevende en een PM hebben een training gevolgd "Werken met de meldcode" en hebben hiervoor een certificaat behaald. [Zie 4.5 meldcode kindermishandeling.](#)

Een aantal PMs zijn in het bezit van een VVE certificaat van hieruit worden thema's en gerichte activiteiten aangeboden.

In geval van zorgen rondom een kind is er een stappenplan voor de PMs. [Zie 4.5 welbevinden](#)

Bij zorg is het de taak van de leidinggevende om de PM of het team te ondersteunen. Dit gebeurt d.m.v. een ingelast overleg of een individueel overleg. Hierbij worden de feiten en de emoties rondom de gebeurtenis besproken. Er wordt een plan van aanpak opgesteld en taken worden in overleg verdeeld waarna een evaluatiemoment wordt gepland. Indien nodig wordt er door de leidinggevende ondersteuning gevraagd van een externe deskundige. [Zie C8 personeel en](#)

[D5.1.1.4 Sociale kaart](#)

01-08-16

6.2 Stagiaires en vrijwilligers (Medewerkers)

De PMs kunnen tijdens de dagelijkse werkzaamheden en/of activiteiten worden ondersteund door stagiaires en vrijwilligers. De stagiaire en vrijwilligers die werkzaam zijn bij Het Kuikentje zijn zoals reeds beschreven allen in het bezit van een geldige VOG en een stagiaire van een stageovereenkomst.

Het Kuikentje is in het bezit van een erkenning voor niveau 2,3,4. *Afgeven door Calibris "overkoepelend orgaan"*.

Het stagebeleid is opgebouwd uit een informatief gedeelte.

Wat bestaat uit:

- Huisregels
- Benodigde formulieren
- Beroepshouding
- Introductie programma

C.7 Beleid stagebeleid en C.7.2 introductieprogramma. 01-05-15

- Vrijwilliger taken.

Wij werken met een vrijwilliger die ondersteunende en huishoudelijke taken in de groep verricht. De vrijwilliger is in het bezit van een VOG. De vrijwilliger zal nooit de taken van de PMs zelfstandig mogen uitvoeren. *01-08-16*

6.3 Leidinggevenden (informatie en werkoverleg)

De PMs en medewerkers worden ondersteund door de leidinggevende. De leidinggevende houdt de PMs op de hoogte van veranderingen en gebeurtenissen binnen Het Kuikentje. Ook stimuleert de leidinggevende de PMs zichzelf te ontwikkelen doormiddel van het volgen van cursussen en/of trainingen, al dan niet op kosten van Het Kuikentje. De leidinggevende zorgt voor individuele gesprekken met de PMs en medewerkers waarin op een coachende manier de behoeftes, wensen voortgang en doelen worden besproken. Indien nodig vindt dit vaker plaats. Bij individuele zorgen vindt een evaluatie moment plaats.

Van de individuele gesprekken worden notities gemaakt die worden bewaard in de persoonlijke aangelegde dossiers van de PMs en medewerkers.

Naast de individuele gesprekken plant de leidinggevende maandelijks een overlegmoment in met het gehele team in de vorm van "werkoverleg". Van het werkoverleg worden notulen gemaakt die binnen een week na het overleg per e-mail wordt verspreid aan het team.

Tijdens de werkoverleggen staan de te hanteren protocollen centraal. Ook worden eventuele klachten besproken en is er jaarlijks aandacht voor de actiepunten die voortkomen uit risico-inventarisaties. Meer hierover is te vinden in hoofdstuk 7.

PMs worden zowel mondeling als schriftelijk op de hoogte gesteld van pedagogische- en andere werkafspraken/veranderingen. Dit geldt tevens voor de informatie over verjaardagen, uitjes, nieuwe kinderen en bijzonderheden voor wat betreft de reeds aanwezige kinderen.

Kwaliteitsbewaker

Om de kwaliteit van het pedagogische klimaat te waarborgen is het team verdeeld in PM's die een bepaalde taak/activiteit bewaakt. Voorbeelden hierin zijn:

- Kwaliteitsbewaker van de schoonmaak schema's
- Kwaliteitsbewaker van de thema's festiviteiten
- Kwaliteitsbewaker in signaleren en meldcode kindermishandeling
- Kwaliteitsbewaker van veiligheid en hygiëne

De rol van de kwaliteitsbewaker kan jaarlijks rouleren. *01-05-15*

6.4 Aanwezigheid PMS en medewerkers (dagschema)Arbo en ziekmelding, huisregels.

In het dagschema en het dag- tijd- en werkschema van de PMS staat duidelijk beschreven welke PMS en medewerkers er op welke dag aanwezig zijn bij Het Kuikentje. Er wordt, in het belang van de kinderen en ouders, zoveel mogelijk gewerkt met een vast rooster echter het kan voorkomen dat er roosterwijzigingen plaatsvinden. Zie hiervoor **C.2 Dagwerkschema PM en C.8 Arbo ziekmelding en huisregels** 01-05-15

7. Veiligheid, gezondheid en Hygiëne

Om de zorg van het individuele kind en de medewerkers, op het gebied van de veiligheid, gezondheid, ontwikkeling en leermogelijkheden te waarborgen willen wij voldoen aan alle wettelijke voorschriften en richtlijnen zoals die zijn vastgesteld in de geldende wet- en regelgeving en worden gehanteerd door verschillende instanties.

7.1 Continue screening

Alle werknemers van Het Kuikentje beschikken over een zogeheten VOG, zoals vereist conform het actuele beleid voor de Kinderopvang. De VOG toont aan dat een medewerker geen strafbare feiten heeft gepleegd waardoor hij niet met kinderen mag werken. De PMS in dienst van Het Kuikentje worden door de Dienst Justitie, van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, sinds maart 2013 iedere dag gecontroleerd op nieuwe strafbare feiten (zogeheten continue screening). Voor de stagiaires en vrijwilligers geldt dit niet echter zij dienen iedere twee jaar een nieuwe VOG aan te vragen.

Alle bewoners op het woonerf dienen in het bezit te zijn van een geldige VOG.

Op het moment dat een werknemer van Het Kuikentje, die in het bezit is van een VOG, door een nieuw strafbaar feit een bedreiging vormt voor de veiligheid van kinderen, dan krijgt de directie van Het Kuikentje hier een melding over via de GGD. Meer hierover kunt u vinden op de site van de Rijksoverheid. Zie voor meer informatie **E.10 VOG's**.

7.2 Vierogenprincipe (vier ogen, vier oren en transparantie)

Sinds 1 juli 2013 is het vierogenprincipe verplicht voor alle kinderopvangcentra en is bedoeld om de veiligheid in de kinderopvang te vergroten. Dit principe komt voort uit de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen 2012⁷ en houdt in dat er op ieder willekeurig moment een andere volwassene moet kunnen meekijken en/of meeluisteren met een werknemer binnen de opvang (vier ogen, vier oren).

Kinderopvang Het Kuikentje is een kleine kinderopvang die aan/naast het woonhuis is gesitueerd. Ter vergroting van de veiligheid en in overleg met de ouders en met toestemming van de oudercommissie, waarborgen wij via een camera systeem om gedurende de openingstijden/ -dagen de genoemde ruimtes permanent beelden op te nemen. Deze beelden worden op een daarvoor bestemde HD-recorder opgeslagen. De monitor staat daarbij uit.

In de binnenruimtes hangen een aantal vaste beveiligingscamera's. De aanwezige camera's zijn bedoeld om de veiligheid van de kinderen en de medewerkers te vergroten, maar ze zijn daarbij een hulpmiddel. Meer niet.

De camera's zijn verdeeld over de volgende ruimtes. Zie voor een overzicht van alle ruimtes

- Meerdere camera's in ruimte 2 (leef-speelruimte)
- Één camera in ruimte 5 (slaapkamer)
- Één camera in ruimte 6 (slaapkamer)

Echte veiligheid creëren we door te werken met gediplomeerde medewerkers die regelmatig worden bijgeschoold en die staan voor het werk waarvoor ze zijn aangenomen.

⁷ http://wetten.overheid.nl/BWBR0031613/geldigheidsdatum_29-11-2013

Zoals reeds beschreven in hoofdstuk 6. "Personeel" zijn er bij Het Kuikentje dagelijks minimaal twee gediplomeerde PMs aanwezig. Bij ziekte en/of vakantie wordt er altijd een andere PM (invalkracht of leidinggevende) ingezet. Als er minder kinderen aanwezig zijn wordt er gewerkt naar ratio hierbij wordt de assistentie verleend door een stagiaire of een vrijwilliger.

Tijdens de breng- en ophaaltijden 07:00 tot 08:30 uur en van 17:00 uur en 18:00 uur (sluitingstijd) "zo ook in pauzes" staat er één PM op de groep. Dit is een tijdstip waarop er voortdurend ouders binnenkomen om hun kinderen te brengen of op te halen. Op deze wijze is er toezicht van volwassenen. Tevens heeft Het Kuikentje de leidinggevende als achterwacht tussen 07.00 uur en 08.30 en van 17.00 tot 18.00 uur, mits zij zelf niet op de groep werkzaam is. In dit geval is de achterwacht fam Rothuis en/of fam van Marion. Adres en telefoongegevens zijn: [Zie protocol D5.1.1 ontruimingsplan](#)

De leidinggevende (eigenaar) is aanwezig in het aangrenzende woonhuis. De externe achterwachten wonen op 3 minuten afstand.

Bij buitenspelen op het speelplein waarborgt het grote raam vanuit de speelruimte het toezicht. Bij het uitstapje naar de speelweide, dierenweide of moestuin is de babyfoon aanwezig om het geluid te waarborgen.

Het vierogenprincipe geldt ook voor uitstapjes buiten de locatie. Voor Het Kuikentje geldt dat uitstapjes buiten de locatie alleen kunnen plaatsvinden wanneer er minimaal twee volwassen begeleiders meegaan, waaronder in ieder geval één PM .

E.9.1 vierogenprincipe en camera toezicht

Bekijken van camerabeelden

Cameratoezicht in de werkomgeving valt onder de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Deze wet stelt eisen aan het gebruik en verwerken van persoonsgegevens. De camerabeelden vallen onder de regels voor privacy van de kinderen, maar ook die van de PMs . Het opgeslagen beeldmateriaal wordt alleen beschikbaar gesteld – als onderdeel van het informatierecht – aan leden van de oudercommissie en leidinggevende. De oudercommissie en de leidinggevende hebben de mogelijkheid om steekproefsgewijs deze beelden te kunnen inzien. Indien er geen oudercommissie leden aanwezig zijn kan er aan een willekeurige ouder gevraagd worden om dit proces steekproefsgewijs voor te zetten.

De oudercommissie van de kinderopvangorganisatie heeft adviesrecht, het personeel heeft inspraak via de leidinggevende. Voor individuele ouders (en personeel) zijn geen extra rechten, zij zullen moeten accepteren dat er camera's hangen en kunnen slechts op verzoek bij de leidinggevende beeldmateriaal opvragen. Ouders kunnen via de leidinggevende een met redenen omkleed verzoek indienen om de beelden te bekijken. Deze redenen moeten veiligheid gerelateerd zijn. Indien toestemming voor het bekijken van de camerabeelden wordt gegeven, mogen zij de beelden in aanwezigheid van de leidinggevende bekijken.

Omdat het bekijken van de beelden de rust binnen het dagverblijf niet ten goede komt en er een PM er gedurende deze tijd niet beschikbaar is voor de kinderen kunnen er alleen beelden bekeken worden buiten openingstijden.

Transparantie – gebouw en meubilair

Het Kuikentje is gevestigd op een woonerf aan-naast het woonhuis van leidinggevende A-M Korsman. Het Kuikentje beschikt over een centrale entreehal met een toegangsdeur naar het woonhuis en een toegangsdeur naar de speel- verblijfsruimte.

Indien er privé bezoekers in het woonhuis zijn tijdens de openingstijden, dan is de deur naar het woonhuis afgesloten. Er is dan geen vrije doorgang vanuit het woonhuis mogelijk.

Het aanwezige meubilair bij Het Kuikentje (bedjes, tafels, stoelen etc.) voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen en zijn waar nodig voorzien van geldige keurmerken.

Transparantie – omgang

Binnen Het Kuikentje wordt gestreefd naar een emotioneel veilig werkklimaat. In functioneringsgesprekken en werkoverleggen en op overige momenten laten we dit onderwerp steeds terugkomen waarbij wordt benadrukt dat het elkaar (durven) aanspreken op gedrag,

geven van feedback als , uitspreken van gevoelens en het kenbaar maken van twijfels zonder bang te hoeven zijn dat persoonlijke consequenties met zich mee zal brengen.

Het Kuikentje hanteert een strikt beleid ten aanzien van integer handelen. Hiervoor wordt bij aanneming in het arbeidsvoorwaardengesprek een gedragscode doorgenomen en ondertekend. Ook wordt er nieuw personeel met zorg aangenomen. Nieuwe werknemers dienen altijd al een VOG te overleggen, voordat zij kunnen starten met werken. Referenties die worden opgegeven door de sollicitant worden nagevraagd. Ook gespreksverslagen, klachten, incidenten en signalen worden altijd opgenomen in het personeelsdossier van de betreffende werknemers.

Transparantie – Beleid foto- en filmapparatuur en foto's op de website

Het beleid ten aanzien van het gebruik van (digitale) foto- en filmapparatuur en het verspreiden en gebruiken van beeld materiaal is vastgelegd. Er wordt geen foto- en/of filmapparatuur gebruikt tijdens de opvangdagen zonder medeweten en toestemming van ouders. Mocht er tijdens activiteiten foto- en/of filmapparatuur worden gebruikt, houden we rekening met verzoeken van ouders en stellen ouders hiervan altijd vooraf op de hoogte. De gemaakte foto's worden opgeslagen op een externe harde schijf en kunnen digitaal aan ouders ter beschikking worden gesteld. Gemaakte foto's en/of filmopnamen worden nooit zonder toestemming van ouders verspreid. Over het gebruik van foto- en/of filmapparatuur wordt in de nieuwsbrief gecommuniceerd.

Het Kuikentje hanteert een internetwebsite waar informatie op te vinden is voor verschillende doelgroepen (ouders, werknemers, instanties). Op de internetwebsite van Het Kuikentje staan foto's weergegeven waarop kinderen en werknemers zijn afgebeeld. Bij Het Kuikentje worden alleen foto- dan wel filmopnamen gemaakt en/of gepubliceerd en/of verspreid met vooraf verkregen schriftelijke toestemming van ouders. [A.2.3.6 toestemming portretrecht](#)

7.3 Jaarlijkse inspectie GGD en risico-inventarisaties

Veiligheid en gezondheid hebben bij Het Kuikentje voortdurende aandacht. Hoe jonger de kinderen, hoe kwetsbaarder ze zijn voor ongelukjes en ziekten. Ruimtes, materiaal, speelgoed, werkwijze(s), regels en voeding zijn afgestemd op de specifieke kenmerken van de kinderen die bij Het Kuikentje worden opgevangen.

Conform de Wet Kinderopvang en in opdracht van de gemeente voert de GGD jaarlijks inspecties uit op het gebied van veiligheid en gezondheid binnen de Kinderopvang, zo ook bij Het Kuikentje. Na een jaarlijks uitgevoerde inspectie door de GGD verstrekt Het Kuikentje het inspectierapport aan de oudercommissie en is deze voor de ouders op locatie ter inzage aanwezig. Het rapport wordt opgenomen in het kwaliteitshandboek en in een link via de website. De GGD publiceert dit op het internet.

Daarnaast voeren wij jaarlijks op het gebied van veiligheid en gezondheid en met behulp van de Risico Monitor een risico-inventarisatie uit op onze kinderopvang. Deze risico-inventarisaties worden uitgevoerd over de thema's [Veiligheid \(zie D.1\)](#), [Gezondheid \(Zie D.2\)](#) en [Hygiëne \(Zie D.3\)](#)

Tijdens deze risico-inventarisatie worden aangetroffen risico's, gecontroleerd door aan de hand van het geconstateerde risico te kijken of er verwijzingen zijn naar protocollen, werkinstructies en of regels van onze organisatie waar deze risico's al dan niet beschreven staan. De Risico Inventarisaties zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek. Risico's die niet of moeilijk te vatten zijn in genoemde procedures worden in aparte actieplannen opgenomen. Op het moment dat er risico's uit de inventarisatie blijken wordt er een veiligheid-/gezondheidsverslag gemaakt, dat een beeld geeft van het totaal genomen maatregelen om deze risico's te reduceren. Nadat risico's in kaart zijn gebracht worden deze op een volgend werkoverleg met alle personeelsleden van Het Kuikentje besproken. Aantekeningen hiervan worden opgenomen in de werkverslagen zoals reeds beschreven in paragraaf 6.4. Ook worden aan de hand van deze risico inventarisaties, aanwezige procedures aangepast of nieuwe gemaakt. Door samen met kinderen en ouders te letten op onderstaande punten, wordt de kans op een ongeval kleiner gemaakt. Deze punten worden regelmatig met de kinderen in de groep besproken en tijdens overleggen van de PMs .

7.4 Veiligheidsvoorzieningen ruimtes en inrichting (meubilair)

Binnen Het Kuikentje zijn ten aanzien van zowel de ruimtes als het meubilair bepaalde veiligheidsvoorzieningen getroffen om de veiligheid te waarborgen. Over het algemeen geldt dat de stopcontacten zijn voorzien van stopcontactbeveiligers. Daarnaast wordt speelgoed en meubilair maandelijks gecontroleerd op aanwezigheid van mankementen en/of beschadigingen (splinters, scheuren etc.). Defect speelgoed en/of meubilair wordt direct na constateren verwijderd en/of vervangen. Voor een compleet overzicht van de specifiek genomen veiligheidsmaatregelen ten aanzien van de aanwezige ruimtes en de inrichting wordt verwezen naar *D.4 Accommodatie en inrichting*.

7.5 Veiligheidsregels

Vanaf het moment dat kinderen gaan lopen en meer bewegingsvrijheid krijgen, moeten ze leren om zich aan bepaalde regels te houden. Zo mogen kinderen binnen in de ruimtes bijvoorbeeld niet rennen en worden eventuele natte vloeren altijd direct gedroogd. Bij de inrichting van zowel de binnen- als de buitenruimtes zoeken wij naar een goede balans tussen veiligheid en uitdaging. De tafels zijn bijvoorbeeld zo in de ruimtes opgesteld dat de kinderen er goed en veilig aan kunnen zitten tijdens het eten en knutselen, maar dat er daarnaast voldoende ruimte over is voor vrij spel. Voor hun eigen veiligheid en de veiligheid van anderen in hun omgeving zijn er door Het Kuikentje regels opgesteld. Deze regels komen onder andere voort uit de risico-inventarisatie.

De regels die gelden staan tevens beschreven in D.4 Accommodatie *B.1 huisregels en C.3.2 huisregels personeel*.

7.6 Veiligheidsprocedures

Er zijn tal van situaties denkbaar die, uit oogpunt van veiligheid, een bijzondere aandacht vragen. Binnen onze opvang zijn daarom voor uiteenlopende situaties aparte procedures opgesteld waarin wordt beschreven welke handwijze er gevolgd dient te worden. Op dit moment zijn er op de volgende locaties in het kwaliteitshandboek beschrijvingen aanwezig voor de volgende procedures:

- *D.5.1 Calamiteiten (incl. ontruimingsplan)*
- *D.5.2 Ongevallen (incl. registratieformulier)*
- *D.5.3 Ziekte en medicijnen*
- *D.5.4 Allergie*
- *D.5.5 Vermissing kind*
- *D.5.6 Sterfgeval*
- *D.5.7 Kinderen in de zonen hitte protocol*
- *D.5.8 Veilig slapen*
- *D.5.9 Huilen*
- *D.5.10 Giftige stoffen*
- *D.5.11 Kindermishandeling (incl. sociale kaart, meld code, handleiding en SISA)*
- *D.5.12 Veilig binnen en buiten spelen*
- *D.5.13 Bijtprotocol*

01-08-16

De procedures zijn niet limitatief en kunnen dus worden uitgebreid met andere situaties. Naast de afzonderlijk opgestelde documenten worden de situaties ook benoemd in het protocol Veiligheid en gezondheid, te vinden onder D.5. *14-06-15*

7.6.1 Brandveiligheid (Calamiteiten)

Het Kuikentje voldoet aan alle eisen die de brandweer aan een kinderopvang stelt. Zo zijn er onder andere een beknopt ontruimingsplan met de nodige vluchtroutes en een beknopt ongevallen plan.

Er zijn goedgekeurde blusmiddelen aanwezig (schuim brandblusser en branddeken). De brandblusser wordt jaarlijks gecontroleerd. Het ontruimingsplan beschrijft de taken en handelingen die moeten worden uitgevoerd als het pand of een deel daarvan ontruimd moet worden. Dit plan is gericht op een ordelijke en veilige ontruiming. Om goed voorbereid te zijn op een mogelijke ontruiming wordt dit plan minimaal één keer per jaar geoefend. Bovendien heeft

één van de twee aanwezige PMS een cursus Bedrijfs hulpverlening (BHV) en Eerste Hulp Bij Ongevallen (EHBO) voor kinderen gevolgd, waarin zij hebben geleerd adequaat te handelen bij calamiteiten. De BHV'er heeft de leiding, tijdens een ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat er professionele hulp aanwezig is. Elk jaar gaat de BHV'er op herhalingscursus zodat zij op de hoogte is van de laatste ontwikkelingen welke er op dit gebied zijn. De PMS kunnen in geval van nood altijd eerste hulp geboden worden.

Op deze manier kan ten alle tijden de veiligheid van de kinderen en het aanwezige personeel worden gewaarborgd. Ook is er een goedgekeurde EHBO-koffer, met daarin alle benodigdheden voor het verlenen van eerste hulp, aanwezig. Deze wordt jaarlijks gecontroleerd.

D.5.1 Calamiteiten. Ontruimingsplan.D.5.2 Ongevallen

7.7 Algemene hygiëne

Een hygiënische omgeving is van groot belang voor het kind. Door consequent te zijn in het nemen van hygiëne maatregelen worden de kansen van infectieziekten beperkt. Voor een goede hygiëne en gezondheid is frisse lucht noodzakelijk. De binnenruimtes zijn zo ingericht dat er altijd voldoende licht en ventilatie aanwezig is. Belangrijk is het wassen van de handen na het mogelijk in contact komen met bacteriën. Maar ook het dragen van schone kleding en zelfverzorging van kind en de werknemers zijn van belang. In de binnenruimten hebben de werknemers pantoffels of overschoenen aan om te vermijden dat straatvuil zo min mogelijk in de binnenruimtes terecht komt.

Voor de ouders en/of bezoekers die de binnenruimte willen betreden zijn er overschoenen aanwezig in de entreehal. Door alles regelmatig schoon en stofvrij te maken, krijgen ziektekiemen minder kans zich te nestelen en zich te verspreiden. Op de naleving van deze maatregelen worden regelmatig controles uitgevoerd. Binnen onze organisatie wordt met een protocol Hygiëne en gezondheid gewerkt waar onze PMS ook naar handelen. Zie voor meer bijzonderheden over de algemene hygiëne D.6 Protocol Hygiëne en gezondheid.

Schoonmaakrooster

Alle huishoudelijke taken van de PMS en medewerkers zijn omschreven in het schoonmaakrooster. In het rooster is middels een tijdschema aangegeven wat en hoe er dagelijks schoongemaakt moet worden. Daarnaast wordt bijgehouden wanneer en wat is schoongemaakt. Het schoonmaakrooster voorziet in een schone en hygiënische omgeving voor de kinderen en is terug te vinden onder D.6.1 Schoonmaakrooster.

7.8 Agrarische hygiëne (contact met plant en dier)

Zoals in paragraaf 4.9 "agrarische activiteiten" reeds beschreven nemen kinderen bij Het Kuikentje deel aan agrarische activiteiten. Tijdens deze agrarische activiteiten kunnen kinderen, alleen onder begeleiding van een PM'er, in contact komen met de aanwezige dieren en/of de groente(n), planten, bomen en/of struiken aanwezig in de moestuin of boomgaard.

- Ten aanzien van de aanwezige dieren geldt dat zij uit het oogpunt van hygiëne en gezondheid jaarlijks worden gecontroleerd door een gecertificeerd dierenarts. Kinderen komen nooit in de buurt dan wel in aanraking van zieke, verzwakte en/of gevaarlijke dieren.

- Ten aanzien van de aanwezige de groente(n), planten, bomen en/of struiken wordt gesteld dat er geen giftige planten, bomen en/of struiken aanwezig zijn in de buitenruimten waar kinderen komen. In het privé gedeelte van het terrein komen kinderen alleen onder begeleiding.

Voor certificering en overige bijzonderheden ten aanzien van omgang met dieren wordt verwezen naar het opgestelde protocol D.7 Informatie agrarische KOV en D7.1 Folder agrarische opvang.

7.9 Voedingsmiddelen inkopen, bereiden en bewaren

De voedingsmiddelen worden wekelijks dan wel dagelijks aangevuld. Er wordt een houdbaarheidssticker opgeplakt. Het verse brood wordt in de vriezer bewaard. De voedingsmiddelen worden iedere dag gecontroleerd op houdbaarheidsdatum. Wanneer het product de maximale houdbaarheidsdatum heeft bereikt, wordt het weggegooid. De

zuivelproducten mogen maximaal 2 dagen geopend in de koelkast liggen. Borstvoeding die door ouders wordt achtergelaten wordt maximaal één keer opgewarmd. Overige flesvoeding wordt aangemaakt met (afgekoeld) gekookt water en mag maximaal 2 keer opgewarmd worden. Staat een fles na opwarming 1 uur, dan wordt de voeding weggegooid. Borstvoeding mag in afgesloten flesjes in een koeltas worden meegegeven. Zie voor meer informatie over het inkopen, bereiden en bewaren van voedingswaren [D.6 Protocol Hygiëne](#).

Slotwoord

Dit beleidsplan geeft de richtlijnen weer voor het pedagogisch handelen en een beeld van het pedagogisch klimaat binnen Het Kuikentje. Doordat het pedagogisch beleid een dynamisch proces is, is het voortdurend aan verandering onderhevig. Door de inbreng van ouders, PMs en natuurlijk de kinderen ontwikkelt het beleid zich iedere dag en wordt dit waar nodig aangepast.

Dit beleidsplan 2016/2017 beschrijft hoe wij nu en in de komende jaren van plan zijn om te werken. Jaarlijks wordt gecontroleerd of beleidsplan en andere documentatie uit het kwaliteitshandboek geactualiseerd dient te worden. De leidinggevende is uiteindelijk verantwoordelijk voor de juistheid van dit beleidsplan en toetst dit samen met de PMs, ouders/oudercommissie en via de risicomonitor (FCB). Daar waar nodig wordt het beleid aangepast en worden de pedagogisch medewerkers extra gecoacht. Dit beleidsplan vormt het uitgangspunt van onze beroepshouding en bepaalt ons handelen in de praktijk, elke dag.
01-08-2016

Annemieke Korsman-Rosendaal
Eigenaar kinderopvang Het Kuikentje